

**ONTWERP VAN DECREET OVER DE ONDERSTEUNING VAN DE
AMATEURKUNSTEN****Samenvatting**

Het Amateurkunstendecreet voorziet sinds 2000 in de ondersteuning voor de Vlaamse amateurkunsten. Het decreet bracht dynamiek op gang binnen de sector en zorgde voor professionalisering. Na meer dan 20 jaar is het decreet van 2000 echter aan een grondige herziening toe. Dit decreet is een volledig herziene versie van het Amateurkunstendecreet van 22 december 2000.

Het voorliggend ontwerp van Amateurkunstendecreet heeft tot doel de bloei van een kwaliteitsvol, dynamisch en divers amateurkunstenveld te stimuleren, de samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs en de professionele kunsten te bevorderen en de internationale uitstraling van de amateurkunsten te vergroten. Het decreet heeft daarbij oog voor de artistieke, verbindende en educatieve componenten van de amateurkunsten.

Door middel van diverse ondersteuningsmogelijkheden voor verschillende actoren binnen het amateurkunstenveld, gaande van koepelorganisaties voor amateurkunsten over amateurkunstengroepen tot individuele amateurkunstenaars, wil het ontwerp van Amateurkunstendecreet de brede en sterk gegroeide groep amateurkunstenaars in Vlaanderen naar waarde schatten en zichtbaarheid geven.

Meer concreet voorziet het ontwerp van Amateurkunstendecreet hiertoe in vijf subsidie-instrumenten. Via de structurele subsidiëring van koepelorganisaties voor amateurkunsten (1) wordt een discipline-dekkend ondersteuningsaanbod voor amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen voorzien waarin talentontwikkeling centraal staat. Kernopdracht 6°, die bepaalt dat de koepelorganisaties een instrument ontwikkelen dat financiële impulsen biedt aan amateurkunstenaars in functie van groei en talentontwikkeling, verdient speciale aandacht. Talentontwikkeling wordt zowel via het brede ondersteuningsaanbod van de koepelorganisaties als via financiële impulsen voor amateurkunstenaars mogelijk gemaakt. Een tweede subsidielijijn voorziet meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen (2) met hoge artistieke ambities. Het gaat om een financieel beperkte, driejarige ondersteuning aan amateurkunstengroepen met een kwaliteitsvolle werking en een potentieel landelijke uitstraling. Doel van de ondersteuning is hun werking een boost te geven op het vlak van kwalitatieve groei en talentontwikkeling.

Het ontwerp van Amateurkunstendecreet wil daarnaast de internationale uitstraling van de amateurkunsten kracht bij zetten en voorziet daarvoor internationale projectsubsidies. Met de tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief (3) kunnen amateurkunstenaars en -groepen deelnemen aan buitenlandse projecten als wedstrijden, festivals, conferenties, tournees enz. Doel is internationale uitwisseling en de presentatie van de Vlaamse amateurkunsten op internationale fora mogelijk maken. De subsidies voor internationale projecten (4) bieden de mogelijkheid aan organisaties en groepen om zowel in binnen- als buitenland projecten te organiseren die de internationalisering van amateurkunstenpraktijken vooropstellen. Als sluitstuk voorziet de internationale projectenregeling in het decreet in de erkenning en ondersteuning van internationale ambassadeurs Amateurkunsten (5). Gevorderde amateurkunstengroepen en amateurkunstenaars met een kwaliteitsvolle werking van minimaal vijf jaar, kunnen een erkenning krijgen als internationaal ambassadeur Amateurkunsten om de Vlaamse amateurkunsten te vertegenwoordigen in het buitenland. Ze kunnen vervolgens ook een tussenkomst krijgen in de kosten voor die buitenlandse vertegenwoordiging.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Het decreet van 22 december 2000 betreffende de amateurkunsten (verder het decreet van 2000 genoemd) verving het decreet van 24 juli 1991 houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk. Het decreet van 2000 zorgde ervoor dat de 21 verzuilde verenigingen voor amateurkunsten hun krachten bundelden en fuseerden tot organisaties voor amateurkunsten, waarbij per kunstdiscipline één organisatie kan worden erkend en gesubsidieerd. Naast de introductie van een enveloppesubsidiëring en het werken met beleidsperiodes en beleidsplannen voor de organisaties voor amateurkunsten, voorziet het decreet van 2000 in de subsidiëring van projecten en tot en met 2018 ook in de subsidiëring van een sectoraal steunpunt voor amateurkunsten.

Het decreet werd de afgelopen twee decennia verschillende keren gewijzigd:

- een eerste grote inhoudelijke wijziging komt er in 2006. Als gevolg van de fusieoperaties worden tijdens de eerste beleidsperiode (2001-2006) nieuwe werkingen op de rails gezet en opgebouwd. De decreetaanpassing in 2006 is noodzakelijk om een antwoord te bieden op de veranderingen en uitdagingen die de nieuwe werkingen met zich meebrachten. Voor de organisaties voor amateurkunsten worden twee nieuwe erkenningsvoorwaarden ingeschreven: (1) er wordt ruimte gecreëerd voor product- of procesgerichte verbreding en vernieuwing binnen de reguliere werking en (2) voor de ontplooiing van een internationale werking en ontwikkeling van een doelgroepenbeleid. Daarnaast maakt het wijzigingsdecreet duidelijk hoe per beleidsperiode de subsidie-enveloppes van de organisaties voor amateurkunsten aangepast kunnen worden. Dit gebeurt voortaan aan de hand van drie elementen, namelijk 1) de beleidsintenties van de Vlaamse Regering, 2) een evaluatie van de werking van elke organisatie door de administratie en 3) een behoefteplan van elke organisatie voor de komende beleidsperiode. Er worden grenzen toegevoegd waarbinnen de subsidie per beleidsperiode kan fluctueren: zowel de onder- als de bovengrens worden bepaald op maximaal 20% tegenover de vorige subsidie-enveloppe. De minimale enveloppe voor nieuw erkende organisaties bedraagt 200.000 euro.

Een belangrijke wijziging situeert zich daarnaast op het vlak van de taakstelling van het toenmalige steunpunt: de opdrachten praktijkontwikkeling, praktijkondersteuning en communicatie worden voortaan toevertrouwd aan de disciplinaire organisaties voor amateurkunsten. Een nieuw steunpunt, het Forum voor Amateurkunsten, wordt opgericht met de opdracht het overleg binnen de sector te coördineren en samenwerkingsprojecten te begeleiden. Het gaat meer concreet om het ondersteunen van het overleg tussen de organisaties, het leveren en/of ontsluiten van onderzoek en publicaties, het opzetten van evenementen of projecten voor het hele werkveld en het inrichten van faciliteiten op disciplineoverstijgend niveau.

Het wijzigingsdecreet van 2006 voegt tot slot internationale projectsubsidies toe om de internationale uitstraling van de Vlaamse amateurkunsten te stimuleren. Hierbij gaat het om zowel de organisatie van internationale amateurkunstenprojecten in Vlaanderen als het uitsturen van amateurkunstenaars en -groepen naar het buitenland. De projectsubsidies voor nieuwe kunstdisciplines blijven behouden. Creatief schrijven doet in de periode 2002-2006 een beroep op deze projectsubsidies en wordt in 2007 erkend als amateurkunstenorganisatie voor de discipline letteren.

- In 2013 wordt het decreet van 22 december 2000 een tweede keer gewijzigd. Het gaat om de aanpak van enkele knelpunten, waaronder een aanpassing van de maximale stijging van de subsidie-enveloppes van de organisaties voor amateurkunsten. Om nieuwe en jonge organisaties met een uitstekende werking maar met een minimale uitgangspositie op het vlak van subsidiëring niet voor decennia op een subsidie-achterstand te zetten, voorziet het decreet van 2013 een systeem van ongelijke stijging van de subsidie-enveloppe. Waar voorheen de individuele stijging en daling van de enveloppe niet meer dan 20% kon bedragen in vergelijking met de voorgaande beleidsperiode, wordt dit percentage voortaan gehanteerd op het niveau van de hele sector als maximumgrens, waarbij de individuele stijging per organisatie hoger kan zijn dan 20%. Het decreet voorziet daarnaast in enkele technische correcties op het vlak van verantwoording en uitbetaling van de subsidie. De opdrachten van het Forum voor Amateurkunsten worden tot slot verhelderd.
- Via een wijziging van het uitvoeringsbesluit in 2018, wordt de internationale projectregelgeving vanaf 1 februari 2019 uitgebreid om de internationalisering van de Vlaamse amateurkunsten nog meer kracht bij te zetten. De regeling voor internationale projecten in Vlaanderen wordt verbreed zodat ook andersoortige projecten (naast festivals en wedstrijden) een plaats kunnen krijgen. De internationale reistoelagen worden vereenvoudigd en de aandacht voor de ecologische voetafdruk wordt ingebouwd als criterium. Tot slot wordt een derde subsidielijijn, de cofinanciering voor internationale projecten, toegevoegd. Deze projectsubsidie voor cofinanciering is in het leven geroepen voor de uitvoering van internationale projecten van multinationale instanties of organisaties zoals de Verenigde Naties, de Europese Commissie, Europese subsidieprogramma's, ... Deze regeling maakt het mogelijk dat organisaties subsidies kunnen aanvragen bij internationale instellingen als de Europese Commissie door tussen te komen in de cofinanciering die de internationale instanties voorop stellen.
- Het decreet van 22 december 2000 zorgt voor een sterke professionalisering van en dynamiek in de sector: de organisaties voor amateurkunsten groeien uit tot slagkrachtige organisaties die een werking ontplooiën op maat van de kunstbeoefenaars. Het verzameldecreet van 29 maart 2019 heft de werking van het Forum voor Amateurkunsten op. De negen organisaties voor amateurkunsten zijn sindsdien aangesloten bij De Federatie voor Sociaal-cultureel werk en Amateurkunsten die voor beide sectoren optreedt als belangenbehartiger. De steunpuntfunctie voor het geheel van de amateurkunstensector is vanaf dat moment niet langer structureel opgenomen binnen de culturele bovenbouw.

2. In het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024 (Vlaams Regeerakkoord 2019-2024, Hoofdstuk Cultuur punt 5, p. 125) erkent en benadrukt de Vlaamse Regering het belang van het Vlaamse amateurkunstenveld:

“Vlaanderen kent een rijk landschap aan culturele amateurverenigingen die ook onze aandacht verdienen. De amateurkunsten hebben een grote meerwaarde binnen het culturele veld en zijn een verrijking voor heel veel Vlamingen. We stimuleren verdere samenwerkingen op het terrein tussen de professionele kunsten, de amateurkunsten en deeltijds kunstonderwijs. We hebben ook oog voor nieuwe cultuurvormen zoals o.a. “urban culture”.

3. De beleidsnota Cultuur 2019-2024 (p. 23) bevestigt het belang van de Vlaamse amateurkunsten binnen het culturele landschap en benadrukt de unieke kracht van de sector, met name het aandrijven van verbinding, creatie en talentontwikkeling. De samenwerking tussen de amateurkunsten, de professionele kunsten en het deeltijds kunstonderwijs wordt herbevestigd:

“Ons rijk landschap aan culturele amateurkunstenorganisaties verdient mijn speciale aandacht. Als aandrijvers van verbinding, creatie en talentontwikkeling willen wij hen stimuleren tot verdere samenwerkingen op het terrein tussen professionele kunsten, de amateurkunsten en het deeltijds kunstonderwijs. In 2020 organiseert Vlaanderen de World Choir Games, de Olympische spelen van het Koorgebeuren. Dit moet afstralen op het gehele amateurleven en een duurzame “legacy” creëren.”

4. De beleids- en begrotingstoelichting (BBT) van het begrotingsjaar 2022 (p. 16) benoemt de nood aan de ontwikkeling van een nieuw en ambitieus amateurkunstenbeleid:

“In 2022 start ik het traject voor de ontwikkeling van een nieuw en ambitieus amateurkunstenbeleid. Het huidige decreet dateert van 22 december 2000 en is dringend aan herziening toe. De sector (de negen amateurkunstenorganisaties en de belangenbehartiger) zal nauw betrokken worden bij dit traject.”

5. Het voorliggende ontwerp van decreet is een grondige hertekening ten opzichte van het decreet van 22 december 2000. De leidende principes van dit ontwerp van decreet zijn het regeerakkoord, de nota ‘Richtingaanwijzers voor een ambitieus Amateurkunstenbeleid’ van de Federatie voor Sociaal-cultureel werk en Amateurkunsten en de herijking van de decreten binnen het beleidsveld cultuur. De hertekening van het voorliggend ontwerp van Amateurkunstendecreet heeft tot doel:

- het decreet, dat na meer dan 20 jaar verouderd is, meer te laten aansluiten op de ontwikkelingen, noden en realiteit van het sterk gegroeide amateurkunstenveld;
- een grotere waardering en zichtbaarheid te geven aan het brede amateurkunstenveld, door de scope van het beleidskader te verruimen en optimaal ontwikkelingskansen te bieden aan alle actoren, gaande van de koepelorganisaties voor amateurkunsten tot amateurkunstengroepen en individuele amateurkunstenaars;
- ruimte te geven aan de koepelorganisaties voor amateurkunsten om op maat van hun kunstdiscipline invulling te geven aan een aantal kernopdrachten en kruisverbanden met andere sectoren aan te gaan;
- amateurkunstenaars volop kansen te geven om hun talenten te ontwikkelen;
- internationalisering te stimuleren en de zichtbaarheid van de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland te vergroten;
- de samenwerking te stimuleren met de professionele kunsten en het deeltijds kunstonderwijs;
- de procedures te optimaliseren met aandacht voor proportionaliteit en planlastvermindering zowel op het vlak van de aanvraag, de beoordeling als de verantwoording;
- de aanpassingen zoveel als mogelijk te laten sporen met de andere cultuurdecreten.

De laatste doelstelling verwijst naar het traject van de administratie om de subsidieprocessen die zij beheert zoveel als mogelijk op elkaar af te stemmen en op één lijn te brengen, zowel op het vlak van terminologie als procedures, waarbij ze tegelijk ook rekening houdt met de sectorspecifieke eigenheden.

6. De amateurkunstensector staat in verbinding met andere culturele sectoren, waar op Vlaams niveau ook regelgevende kaders voor bestaan: het Kunstendecreet van 23 april 2021, het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021, het decreet houdende de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 10 maart 2023 en het decreet van 1 maart 2019 houdende het circusbeleid. De amateurkunstensector staat ook in verbinding met andere niet-culturele sectoren waar op Vlaams niveau regelgevende kaders voor bestaan: o.m. het onderwijsdecreet van 23 augustus 2022, het decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs van 9 maart 2018 en het decreet houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid van 20 januari 2012.

Verder worden op Vlaams niveau ook enkele experimentele subsidiereglementen ingericht, zoals het reglement Talentontwikkeling Amateurkunsten (2021, 2022 en 2023), het reglement 'beurzen voor het doorgeven van vakmanschap in een meester-leerling-traject' (2018), het reglement 'Innovatieve partnerprojecten voor cultuur' (2017 en 2020), Dynamoprojecten en Kunstkuur (beide vanuit beleidsdomein Onderwijs en Vorming) die impact hebben op de amateurkunstensector en cross-sectorale samenwerkingen ondersteunen.

Het Amateurkunstendecreet is complementair ten opzichte van het Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018, dat na de overdracht van de provinciale culturele bevoegdheden aan het lokale of het Vlaamse niveau, een dynamische bovenlokale werking wil stimuleren en cultuurparticipatie wil bevorderen en versterken.

Ook de andere beleidsniveaus spelen een complementaire rol ten opzichte van het Vlaamse amateurkunstenbeleid.

Amateurkunsten zijn lokaal sterk verankerd en staan er in verbinding met talloze, heel uiteenlopende spelers. De verantwoordelijkheid voor het voeren van een lokaal amateurkunstenbeleid ligt bij de lokale overheden die daar sinds 1 januari 2016 budgettaire ruimte voor krijgen via de integratie van de middelen voor het lokaal cultuurbeleid van de Vlaamse gemeenten in het Gemeentefonds. Lokale overheden zijn het eerste aanspreekpunt voor ondersteuning van de amateurkunsten, zowel financieel als op het vlak van communicatie en infrastructuur. In verschillende steden en gemeenten is de samenwerking tussen de lokale besturen en de amateurkunsten structureel ingebed.

Vanaf 1 januari 2018 zijn de persoonsgebonden bevoegdheden van het provinciale bestuursniveau naar de Vlaamse of lokale overheden overgeheveld. Het voorliggend ontwerp van decreet wil onder meer een antwoord bieden op het hiaat dat dit teweeggebracht heeft in het ondersteuningsbeleid voor de amateurkunsten.

B. Inhoud

7. In het voorliggende ontwerp van Amateurkunstendecreet werd voor een vernieuwde structuur gekozen ten opzichte van de indeling van het huidige decreet. Dit vloeit voort uit de herijkingsoefening en de ambitie om tot meer atletische decreten te komen. Na een inleidend eerste hoofdstuk volgen alle gemeenschappelijke bepalingen met betrekking tot subsidies, gebundeld in hoofdstuk 2. Daarna volgen de bepalingen met betrekking tot de werkingssubsidies voor koepelorganisaties, onder hoofdstuk 3, en de meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen, onder hoofdstuk 4. Het vijfde hoofdstuk behandelt de

bepalingen voor drie subsidielijnen voor internationale initiatieven. Hoofdstuk 6 en 7 sluiten het decreet af met meer technische bepalingen inzake gegevensverwerking en de overgangs- en opheffingsbepalingen.

Structuur van het ontwerp van Amateurkunstendecreet

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Hoofdstuk 2. Gemeenschappelijke bepalingen voor alle subsidies

Hoofdstuk 3. Werkingsubsidies voor koepelorganisaties voor amateurkunsten

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Afdeling 2. Bepaling over de toekenning van subsidies voor nieuwe koepelorganisaties voor amateurkunsten

Hoofdstuk 4. Meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen

Hoofdstuk 5. Projectsubsidies voor internationale initiatieven

Afdeling 1. Tussenkomen voor deelname aan een buitenlands initiatief

Afdeling 2. Subsidies voor internationale projecten

Afdeling 3. Tussenkomen voor internationale ambassadeurs Amateurkunsten

Onderafdeling 1. De erkenning van internationale ambassadeurs Amateurkunsten

Onderafdeling 2. Tussenkomen voor vertegenwoordiging in het buitenland

Hoofdstuk 6. Bepalingen over de gegevensverwerking

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

C. Probleemstelling en omgevingsanalyse

8. Het decreet van 22 december 2000 ondersteunt per kunstdiscipline een organisatie voor amateurkunsten en voorziet daarnaast drie projectlijnen: één met betrekking tot internationale activiteiten, één met betrekking tot het opstarten van een werking voor een kunstdiscipline die niet gesubsidieerd wordt binnen het decreet en één die kadert in de beleidsintenties van de Vlaamse Regering op het vlak van doelgroepen en/of thema's.

Het bevolkingsonderzoek naar amateurkunstbeoefening uit 2019¹ toont aan dat 44 procent of bijna de helft van de Vlamingen ouder dan 14 jaar, amateurkunsten beoefent. In absolute cijfers komt dit neer op meer dan 2 miljoen amateurkunstenaars. Dat is een stijging van 7 procent ten opzichte van 2008. Na meer dan 20 jaar staat het huidige decreet te ver af van de reële dynamiek binnen het amateurkunstenveld en is een grondige herziening aan de orde.

Met het ontwerp van decreet wil de Vlaamse overheid de amateurkunsten naar waarde schatten en zichtbaarheid geven, door diverse ondersteuningsmogelijkheden te voorzien en antwoorden te bieden op verschillende noden van de grote en diverse groep Vlaamse amateurkunstenaars.

9. De koepelorganisaties voor amateurkunsten zijn in de afgelopen twee decennia uitgegroeid tot sterke organisaties met een innovatieve werking waarin de kunstbeoefenaar centraal staat. Ze hebben elk een werking op maat van de amateurkunstenaars, voorzien in een sterk ondersteuningsaanbod met een focus op talentontwikkeling en brengen hun discipline op een positieve manier in beeld. De koepelorganisaties spelen binnen de amateurkunstensector een belangrijke rol, waarbij elke organisatie eigen accenten legt. Die professionalisering is onder meer een verdienste van het decreet van 22 december 2000.

De koepelorganisaties zijn en blijven de belangrijkste partners van de Vlaamse overheid in een discipline-dekkende ondersteuning van de Vlaamse amateurkunsten. Ze geven invulling aan de decretaal bepaalde kernopdrachten op maat van de noden binnen hun kunstdiscipline. De koepelorganisaties krijgen daarbij ten volle het vertrouwen, de ruimte en autonomie om eigen accenten te

¹ Willekens, M., Van Hevele, E., De Baere, M., Siongers, J., & Lievens, J. — 2020
Amateurkunstenonderzoek — Bevolkingsonderzoek amateurkunsten. Gent: Vakgroep
Sociologie – Universiteit Gent

leggen. De invulling van de kernopdrachten wordt op maat van elke koepelorganisatie geformaliseerd in een beheersovereenkomst. Het is belangrijk dat de koepelorganisaties een blijvende werking kunnen ontplooiën ter ondersteuning van de amateurkunstenaars met de nodige aandacht en ruimte voor de eigenheid van de verschillende kunstdisciplines.

10. Vóór 2018 konden amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen rekenen op financiële en materiële ondersteuning van de provinciale overheden. De provinciale overheden hadden ook de traditie om via wedstrijden, festivals en projecten in te zetten op kwaliteitsbevordering en talentontwikkeling van amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen, ze met elkaar te verbinden en ontmoeting mogelijk te maken.

Door het wegvallen van de persoonsgebonden bevoegdheden bij de provincies, kon de amateurkunstensector vanaf 2018 niet langer een beroep doen op provinciale ondersteuning. Dit zorgde voor een hiaat in het ondersteuningsbeleid voor de amateurkunsten.

Het West-Vlaamse project 'Buren bij kunstenaars' werd overgedragen aan Kunstwerkt, de provinciale popconcorso aan VI.BE en op termijn uitgerold over heel Vlaanderen. Om talentontwikkeling en kwaliteitsbevordering echter duurzaam in te bedden en de bestaande praktijken te overstijgen, tekende elke koepelorganisatie op maat van de behoeften binnen de eigen kunstdiscipline, een Actieplan Talentontwikkeling uit. De organisaties voor amateurkunsten kunnen voor de uitvoering van die plannen een beroep doen op middelen die vanuit de provincies naar Vlaanderen zijn overgeheveld.

Daarnaast werd in 2021 een tijdelijk (2021, 2022, 2023) subsidiereglement Talentontwikkeling Amateurkunsten gelanceerd. Dit instrument biedt rechtstreekse financiële ondersteuning voor amateurkunstenaars en -groepen die hun talenten op artistiek of omkaderend vlak willen ontwikkelen. Het hoge aantal subsidieaanvragers in elke projectronde toont aan dat er een grote behoefte is aan financiële impulsen om de kwaliteit van de artistieke praktijk te verbeteren.

Persoonlijke motieven als vaardigheden ontwikkelen, bijleren, kennis opdoen, iets kwalitatiefs ontwikkelen zijn, na ontspanning, de belangrijkste drijfveer om amateurkunsten te beoefenen². Er is een blijvende nood om op een strategische en duurzame manier in te zetten op talentontwikkeling en kwaliteitsbevordering van de vele amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen in Vlaanderen.

Het decreet van 2000 voorziet weliswaar in de structurele ondersteuning van negen organisaties voor amateurkunsten die sterk op talentontwikkeling inzetten maar laat weinig ruimte voor ondersteuning aan de kunstbeoefenaars via rechtstreekse financiële impulsen. Ook een instrument dat meer erkenning en zichtbaarheid geeft aan de ambities en talenten die boven komen drijven, ontbreekt alsnog.

11. Het Amateurkunstenbeleid van de Vlaamse Gemeenschap ondersteunt de amateurkunstensector op verschillende manieren om internationale uitwisseling mogelijk te maken. Internationale (artistieke en inhoudelijke) samenwerking en (kennis)uitwisseling is onontbeerlijk voor de vitaliteit van de sector. Het leidende principe bij de ondersteuning van internationale activiteiten is het follow the actor principe waarbij het artistiek initiatief van onderuit komt zonder dat er beleidsaccenten worden gelegd.

De organisaties voor amateurkunsten hebben een decretale opdracht om een internationale werking te ontplooiën. Daarnaast kunnen deze organisaties, amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen subsidies aanvragen voor het

² Willekens, M., Van Hevele, E., De Baere, M., Siongers, J., & Lievens, J. — 2020
Amateurkunstenonderzoek — Bevolkingsonderzoek amateurkunsten. Gent: Vakgroep
Sociologie – Universiteit Gent

opzetten van een internationaal project in Vlaanderen of een tussenkomst in de kosten krijgen voor deelname aan een initiatief in het buitenland. Het huidige decretale kader voorziet ook de mogelijkheid voor cofinanciering voor de indiening van een subsidieaanvraag bij internationale instellingen.

De Vlaamse amateurkunsten staan op een hoog artistiek niveau en zijn zichtbaar aanwezig in het buitenland. De koepelorganisaties voor amateurkunsten bouwden sterke internationale netwerken uit en zetten de Vlaamse amateurkunsten op de internationale kaart. Door hun netwerken beschikken ze over de juiste kanalen om internationale uitwisseling mogelijk te maken, amateurkunstaars toe te leiden naar interessante plekken in het buitenland, buitenlandse docenten of grote internationale evenementen naar Vlaanderen te halen.

Er zijn blijvende inspanningen nodig om de koepelorganisaties, de amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen ruimte te geven om goede connecties uit te bouwen, elkaar internationaal te kunnen ontmoeten, te leren en artistiek uit te wisselen. Het huidige beleidskader bevat nog te veel beperkingen om internationalisering ten volle te stimuleren. Zo kunnen internationale projecten enkel in Vlaanderen plaatsvinden en niet in het buitenland, wat de ruimte voor internationale uitwisseling en verbreding inperkt. De internationale reistoelagen beperken zich tot een tussenkomst in de vervoerskosten, waardoor drempels voor veel amateurkunstenaars en -groepen te hoog blijven om hun werk in het buitenland te tonen - deelnamegelden en verblijfskosten zijn hoog en komen in het huidige instrumentarium niet in aanmerking voor subsidiëring. De projectlijnen zijn niet afgestemd op de herijkingsoefening. Tot slot zijn er extra stimuli nodig voor excellerende groepen en kunstenaars om hun artistieke praktijk op een internationaal podium te brengen en zo mee de zichtbaarheid van de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland te verhogen.

12. Een van de erkenningsvoorwaarden voor de organisaties voor amateurkunsten in het decreet van 22 december 2000 heeft betrekking op de samenwerking met andere organisaties en overleg en afspraken met aanverwante sectoren. Amateurkunsten vormen geen afgebakend eiland op zich maar zijn vanuit hun natuur verwant met onder meer cultureel erfgoed, cultuureducatie, jeugd, vrijwilligerswerk, lokaal en bovenlokaal cultuurbeleid, sociaal-cultureel volwassenenwerk, circuskunsten, het reguliere onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de professionele kunsten. De koepelorganisaties zoeken naargelang de noden en behoeften binnen hun discipline, naar kruisbestuiving en samenwerking binnen deze verschillende sectoren.

De voorbije jaren zetten ze onder meer stevig in op de samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs. Een intense samenwerking tussen het deeltijds kunstonderwijs en de organisaties voor amateurkunsten stond aan de wieg van een aantal nieuwe kunstdisciplines en -opleidingen (folk, orkestdirectie, DJ en muziekproductie) binnen het deeltijds kunstonderwijs. Het deeltijds kunstonderwijs richt zich tot de actieve kunstbeoefenaars.

De samenwerking tussen de amateurkunsten en het deeltijds kunstonderwijs is in 2018 verankerd in het nieuwe decreet deeltijds kunstonderwijs: sinds het schooljaar 2018-2019 hebben leerlingen via de alternatieve leercontext het recht om een deel van hun opleiding af te leggen bij een lokale amateurkunstengroep of amateurkunstenaar. Na drie schooljaren biedt bijna de helft van de academies deze alternatieve leercontext aan. Ook het aantal leerlingen dat hiervan gebruik maakt, groeide van 1500 leerlingen in 2018-2019 naar ongeveer 2300 in 2020-2021.

Ook de professionele kunsten zijn een vanzelfsprekende partner voor de amateurkunstensector. Verschillende projecten van koepelorganisaties bereiken en doen een beroep op professionele kunstenaars om samen te werken met amateurkunstenaars (dirigenten, choreografen, regisseurs, componisten,

schrijvers, ...). De amateurkunsten vormen eveneens een natuurlijke voedingsbodem voor de professionele kunsten.

De doorgedreven samenwerking met de professionele kunsten leidde ertoe dat de organisatie Poppunt vanaf 2019 haar werking voor amateurkunstenaars uitbreidde. Onder de naam VI.BE ondersteunt ze eveneens professionele artiesten, de professionele sector en de internationale werking van de lichte muziek. Opdrachten die voorheen werden opgenomen door Kunstenpunt.

Het tijdelijk subsidiereglement Talentontwikkeling Amateurkunsten (2021,2022, 2023) erkent het belang van samenwerking met de professionele kunsten en het deeltijds kunstonderwijs als motor van talentontwikkeling.

De samenwerking en uitwisseling met aanverwante sectoren is cruciaal in de groei en talentontwikkeling van de vele amateurkunstenaars. Dit vraagt volgehouden inspanningen en stimulansen.

13. Het departement Cultuur, Jeugd en Media voert op het moment van de totstandkoming van het voorliggende ontwerp van decreet een programma door om de decreten binnen het beleidsdomein cultuur te herijken. Het doel hiervan is om de verschillende decreten, uitvoeringsbesluiten en reglementen die door hun historische context allemaal verschillen, (waar mogelijk) te harmoniseren met elkaar, en om de regelgeving dynamischer en atletischer op te bouwen. Het ontwerp van het decreet over de ondersteuning van de Amateurkunsten is bijgevolg afgestemd met het algemeen afsprakenkader rond de juridische opbouw van decreten en besluiten, zoals beslist tijdens het herijkingstraject binnen de administratie. Naast de harmonisering van decretale terminologie, definities en concepten worden in het herijkingstraject ook, waar mogelijk, decretale procedures geharmoniseerd.

D. Beleidsmaatregelen en doelstelling

14. Het doel van het ontwerp van decreet is drieledig. Het decreet wil in de eerste plaats de bloei van een kwaliteitsvol, dynamisch en divers amateurkunstenveld stimuleren waarin amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen hun creatieve talenten voortdurend kunnen ontwikkelen. Kansen bieden tot talentontwikkeling en impulsen geven aan de artistieke kwaliteiten van de kunstbeoefenaars staan daarbij centraal, zonder de eigenheid van het amateurkunstenveld uit het oog te verliezen. Het decreet heeft aandacht voor de verschillende disciplines en de daarmee gepaard gaande diversiteit op het vlak van praktijken, soorten kunstbeoefening en ambitieniveaus. In de tweede plaats wil het ontwerp van decreet de samenwerking met de professionele kunsten en het deeltijds kunstonderwijs versterken, vanuit de overtuiging dat deze samenwerking kan leiden tot talentontwikkeling en de bloei van het veld stimuleert. Het ontwerp van decreet wil tot slot de internationale zichtbaarheid van de Vlaamse amateurkunsten versterken en de Vlaamse amateurkunsten op de kaart zetten in het buitenland.

Het ontwerp van decreet heeft oog voor het unieke DNA van de amateurkunsten, namelijk het hand in hand gaan van een artistieke, een verbindende en een educatieve component. Amateurkunsten zijn wezenlijk gericht op actieve kunstbeoefening van een breed publiek. Amateurkunsten brengen mensen samen, ze verbinden en ze dragen bij tot gemeenschapsvorming. Amateurkunsten creëren leeromgevingen waarin kunstbeoefenaars hun talenten kunnen ontwikkelen.

Een combinatie van deze drie functies zijn in meer of mindere mate terug te vinden binnen de verschillende disciplines, activiteiten en beoefenaars³. Door het samengaan van deze drie functies, vinden amateurkunsten bovendien vaak plaats

³ Richtingaanwijzers voor een ambitieus Amateurkunstenbeleid. De Federatie Sociaal-cultureel werk en Amateurkunsten, 2020.

op de snijlijn met andere domeinen binnen en buiten de cultuursector, waaronder kunsten, erfgoed, circuskunsten, kunst- en cultuureducatie, onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, welzijn en zorg, de jeugdsector en het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Zoals hoger reeds vermeld wil het ontwerp van decreet een antwoord bieden op de noden van de grote groep amateurkunstenaars in Vlaanderen. Dit door middel van een divers instrumentarium aan ondersteuningsmogelijkheden. Het ontwerp van decreet wil de rijke amateurkunstensector naar waarde schatten en de zichtbaarheid geven die ze verdient.

15. Om de doelstellingen van het ontwerpdecreet te realiseren beoogt de Vlaamse Gemeenschap vijf beleidsinstrumenten.

Ten eerste voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies voor koepelorganisaties voor amateurkunsten telkens toegekend voor een beleidsperiode van vijf jaar.

Ten tweede voorziet het ontwerp van decreet meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen die zich binnen hun discipline artistiek onderscheiden, telkens toegekend voor een periode van drie jaar.

Ten derde voorziet het ontwerp van decreet tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief.

Ten vierde voorziet het ontwerp van decreet jaarlijks subsidies voor internationale projecten.

Ten slotte voorziet het ontwerp van decreet de mogelijkheid tot erkenning van internationale ambassadeurs Amateurkunsten en tussenkomsten voor vertegenwoordiging in het buitenland.

De kaart trekken van talentontwikkeling

16. Het bevolkingsonderzoek amateurkunsten (2019) geeft aan dat, na plezier en ontspanning, persoonlijke motieven (vaardigheden ontwikkelen, iets bijleren, iets mooi of kwalitatief creëren, interesse, ...) de belangrijkste drijfveer vormen om amateurkunsten te beoefenen. Wie nauwer betrokken is bij een koepelorganisatie voor amateurkunsten, zo wijst het onderzoek ook uit, vindt persoonlijke ontwikkeling in veel gevallen belangrijker dan ontspanning en heeft vaker professionele ambitie. Als derde motivator om amateurkunsten te beoefenen wordt het sociale aspect (samen dingen doen, nieuwe mensen ontmoeten, zich sociaal engageren, mensen met gelijkaardige interesses ontmoeten) naar voor geschoven.

Het voorliggend ontwerpdecreet trekt resoluut de kaart van talentontwikkeling zowel voor individuele amateurkunstenaars als voor amateurkunstengroepen, zowel voor startende liefhebbers, ervaren kunstbeoefenaars met hogere artistieke competenties als voor artiesten met de ambitie om te excelleren en mogelijk van hun kunstbeoefening hun beroep te maken.

a. Werkingssubsidies voor koepelorganisaties voor amateurkunsten

De koepelorganisaties spelen een centrale en cruciale rol in talentontwikkeling en dit op maat van de noden binnen hun kunstdiscipline. Twee kernopdrachten specificeren die rol.

Een eerste kernopdracht bepaalt dat zij een dienstverlenende werking uitbouwen op maat van de amateurkunstenaar. Daarbij wordt verwacht dat de koepelorganisaties de vinger aan de pols houden en op een hedendaagse

manier inspelen op de verschillende expressievormen en ontwikkelingen binnen hun kunstdiscipline. Binnen hun dienstverlenende werking moet ondersteuning, begeleiding en talentontwikkeling van de amateurkunstenaars centraal staan.

Een tweede kernopdracht bepaalt dat zij zelf een specifiek instrument ontwikkelen dat via heel gerichte impulsen aan amateurkunstenaars, groei en talentontwikkeling stimuleert. Dat instrument kan een brede invulling krijgen. Bij voorkeur zorgt de ontwikkeling van het instrument ervoor dat amateurkunstenaars rechtstreeks een financiële injectie kunnen krijgen. Wanneer binnen een bepaalde kunstdiscipline echter zou blijken dat een andere vorm dan een rechtstreekse financiële ondersteuning meer relevant is in functie van talentontwikkeling, kan dat ook in overweging genomen worden. Belangrijk is dat het inspeelt en een antwoord biedt op de specifieke noden en behoeften met betrekking tot talentontwikkeling. Die kunnen per discipline of per beleidsperiode anders zijn of evolueren en dus ook een andere vorm aannemen. Voor die kernopdracht krijgen de koepelorganisaties extra middelen die enkel en alleen daarvoor gebruikt kunnen worden. Die middelen worden gebruikt om via eerder bescheiden financiële injecties de amateurkunstenaars rechtstreeks te ondersteunen. Ze moeten hen het nodige duwtje in de rug geven en de kans bieden om verder artistiek te groeien en te ontwikkelen. Via die rechtstreekse (bij voorkeur) financiële impulsen wil het ontwerpdecreet de amateurkunstenaars zuurstof geven en zorgen voor de nodige dynamiek in het veld. Met dit instrument komt het ontwerpdecreet duurzaam tegemoet aan het hiaat in de ondersteuning van lokale amateurkunstengroepen door de provinciale overheden dat ontstaan is na de overheveling van de provinciale bevoegdheden en middelen naar Vlaanderen in 2018.

- b. Ook de andere instrumenten in het voorliggend ontwerp 'Meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen' (zie punt 17a.), 'Tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief', 'Subsidies voor internationale projecten' en 'Tussenkomsten voor internationale ambassadeurs Amateurkunsten' (zie punt 17b.) dragen uitdrukkelijk bij om artistieke, kwaliteitsvolle groei en ontwikkeling binnen de amateurkunsten mogelijk te maken.
- c. De samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs en de professionele kunsten is eveneens een belangrijke motor voor talentontwikkeling (zie punt 18).

Aandacht voor erkenning van amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen met ambitie

17. Veel amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen steken een pak energie, tijd en middelen in hun kunstbeoefening en zijn sterk gedreven om hun talenten voortdurend te ontwikkelen en in hun kunsttak meer bedreven en professioneler te worden.

Het voorliggend ontwerpdecreet trekt de kaart van talentontwikkeling (zie punt 16). In het verlengde daarvan voorziet de decreetgever ook twee instrumenten die extra ondersteuning en erkenning willen geven aan amateurkunstenaars en -groepen die (ver)gevorderd zijn in hun kunstbeoefening door een uitzonderlijke ambitie aan de dag leggen, een hoge professionaliteit na te streven en te behalen.

- a. Meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen

Dit nieuw instrument kadert binnen het algemene opzet van het ontwerpdecreet om de rijke en diverse amateurkunstensector sterker naar waarde te schatten en het aantal ondersteuningsmogelijkheden waarbij een financiële injectie kan gegeven worden aan amateurkunstenaars, uit te breiden. Specifiek zet deze lijn in op een eerder beperkte financiële ondersteuning voor drie jaar aan amateurkunstengroepen met rechtspersoonlijkheid met als doel een kwalitatieve boost te geven aan hun werking, groei en talentontwikkeling.

Deze subsidielijns richt zich dus niet tot elke lokale amateurkunstengroep. Het komt in eerste instantie de lokale besturen toe om hen te ondersteunen.

Het ontwerpdecreet mikt daarentegen op amateurkunstengroepen die minimaal drie jaar een actieve kwaliteitsvolle werking hebben, die een stevige reputatie hebben opgebouwd die het lokale niveau overstijgt en de ambitie hebben om zelf verder te groeien zowel op het vlak van artistieke kwaliteit als op het vlak van landelijke uitstraling. De subsidielijns mikt met andere woorden op organisaties met een zekere maturiteit en artistieke uitstraling en het potentieel zich nog verder te ontwikkelen.

Bij de beoordelingscriteria wordt het accent gelegd op artistieke kwaliteit, uitstraling en ontwikkeling en de samenwerking met andere amateurkunstengroepen, de professionele kunsten of het deeltijds kunstonderwijs.

Omdat deze groepen en hun bestuursorganen bijna uitsluitend uit vrijwilligers bestaan, wordt geopteerd voor een eenvoudige subsidieaanvraag en verantwoordingsprocedure, zodat de planlast zo beperkt mogelijk blijft.

- b. Tussenkomen voor internationale ambassadeurs Amateurkunsten (zie punt 19c.)

Inzetten op samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs en de professionele kunsten

18. Het voorliggend ontwerpdecreet stimuleert de verdere kruisbestuiving, samenwerking en uitwisseling tussen de amateurkunstensector en de diverse aanverwante sectoren, als cruciale elementen in groei en talentontwikkeling van kunstbeoefenaars. Een specifieke, uitgesproken focus ligt daarbij op de samenwerking met de professionele kunsten en het deeltijds kunstonderwijs. Het zijn bevoorrechte partners die via samenwerking elkaar onderling in vele opzichten kunnen versterken, zowel lokaal als beleidsmatig. Zo zien we dat veel leerlingen in het deeltijds kunstonderwijs buiten de schoolcontext vaak actief zijn in een lokale amateurkunstengroep. Het bevolkingsonderzoek naar de amateurkunsten (2019) geeft aan dat 27 procent van de amateurkunstenaars een opleiding volgde in het deeltijds kunstonderwijs.

Het vernieuwd decreet deeltijds kunstonderwijs (2018) regelt via de alternatieve leercontext de samenwerking tussen het deeltijds kunstonderwijs, het regulier onderwijs en de amateurkunsten (zie punt 12). Door het deeltijds kunstonderwijs in dit ontwerpdecreet specifiek als partner naar voor te schuiven, wordt de stimulans tot samenwerking vanuit beide beleidsdomeinen geëxpliciteerd. Beide regelgevingen zijn complementair en versterken elkaar.

De samenwerking met de professionele kunsten en het deeltijds kunstonderwijs is in het voorliggend ontwerpdecreet geformuleerd als een kernopdracht en beoordelingscriterium voor de koepelorganisaties voor amateurkunsten. Zij hebben de ruimte om die samenwerking op maat van elke kunstdiscipline verder

vorm te geven. Daarnaast is de mate waarin samengewerkt wordt met het deeltijds kunstonderwijs of de professionele kunsten ook een beoordelingscriterium voor meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen (zie punt 17a.). Zeker ook op lokaal vlak liggen veel mogelijkheden voor kruisbestuiving via bijvoorbeeld gezamenlijke kunstprojecten of producties.

Internationale uitwisseling en zichtbaarheid stimuleren

19. Het voorliggend ontwerpdecreet lanceert een aantal instrumenten met als doel om via internationale samenwerking, netwerking en uitwisseling leerkansen te creëren, nieuwe artistieke ervaringen en kennis op te doen en amateurkunstenaars over de grenzen heen met elkaar te verbinden. Daarnaast voorziet het ontwerpdecreet ook een instrument om de kwaliteit van de Vlaamse amateurkunsten te erkennen en meer zichtbaarheid en uitstraling te geven in het buitenland.

In voorliggend ontwerp van Amateurkunstendecreet wordt bij het nieuwe subsidie-instrument 'Tussenkosten voor internationale ambassadeurs Amateurkunsten' gekozen om zowel vanuit het follow the actor-principe als vanuit een beleidsvisie van de Vlaamse Regering rond prioritaire landen en regio's te werken. Dit is in overeenstemming met de ambitie van het hernieuwd Internationaal Cultuurbeleid (2020). Het follow the actor-principe blijft volledig van toepassing op de instrumenten 'subsidies voor internationale projecten' en 'tussenkosten voor deelname aan een buitenlands initiatief'.

a. Tussenkosten voor deelname aan een buitenlands initiatief

Het voorliggende ontwerpdecreet optimaliseert deze subsidielijn voor internationale reistoelagen uit het decreet van 2000.

Amateurkunstenaars en -groepen kunnen via deze subsidielijn een tussenkomst aanvragen in de kosten voor deelname aan een initiatief in het buitenland, bv. een festival, wedstrijd, lezing, conferentie, stage, enz. Deze subsidielijn is laagdrempelig en zorgt ervoor dat amateurkunstenaars en -groepen internationale contacten kunnen leggen en hun talenten op internationale podia en fora kunnen tonen. De Vlaamse amateurkunsten worden op die manier internationaal op de kaart gezet. Ook buitenlandse initiatieven die op meerdere locaties in het buitenland plaatsvinden, komen in aanmerking voor deze subsidielijn (bv. buitenlandse tournees). Conform de herijking van de Cultuurdecreten komen alle soorten kosten in aanmerking die duidelijk gelieerd zijn aan de deelname aan het buitenlandse initiatief (vervoerskosten, verblijfskosten, deelnamekosten, maaltijdkosten, enz.) en kunnen aanvragen doorlopend worden ingediend. Dit is een verruiming ten opzichte van het decreet van 2000 waar enkel vervoerskosten in aanmerking komen. Die verruiming moet amateurkunstenaars en -groepen nog meer stimuleren om de internationale kaart te trekken.

b. Subsidies voor internationale projecten

Het voorliggende ontwerp van Amateurkunstendecreet voorziet in subsidies voor internationale projecten die zowel in het buitenland als in het binnenland kunnen plaatsvinden. Dit houdt op tweeërlei manieren een verbreding in ten opzichte van het decreet van 2000. Ten eerste is er een territoriale verbreding door de subsidielijnen voor internationale projecten in Vlaanderen en de subsidielijn voor cofinanciering van internationale projecten in elkaar te voegen. Ten tweede ligt een inhoudelijke verbreding voor waarbij meer dan enkel internationale projecten met een aanzienlijk publieksbereik voor subsidie in aanmerking komen. Ook uitwisselingspraktijken, netwerkmomenten en andersoortige projecten komen in voorliggend ontwerpdecreet in aanmerking voor subsidie.

Met die dubbele verbreding wil het voorliggende ontwerpdecreet meer internationale kansen en mogelijkheden bieden aan amateurkunstenaars en -groepen en de internationale uitwisseling tussen amateurkunsten sterker stimuleren.

c. Tussenkomsten voor internationale ambassadeurs Amateurkunsten

Het voorliggende ontwerp van Amateurkunstendecreet voorziet in een nieuw instrument voor gevorderde amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen die al minstens vijf jaar onafgebroken op een hoogkwalitatief niveau kunst beoefenen in de vrije tijd en die bereid zijn om de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland te vertegenwoordigen door hun werk op internationale podia en fora te tonen. Dit instrument wil naast internationale uitwisseling ook de uitstraling en promotie van de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland vergroten.

Het instrument valt uiteen in twee opeenvolgende procedures.

c1. Erkenning als internationale ambassadeur Amateurkunsten

In eerste instantie voorziet het ontwerpdecreet dat amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen voor een periode van drie jaar een erkenning kunnen krijgen als internationale ambassadeur Amateurkunsten. Die titel is weggelegd voor amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen met een zichtbaar opvallend hoge artistieke kwaliteit en de wens en ambitie om hun artistieke werk in het buitenland te tonen. Die titel heeft tot doel om zowel de amateurkunstenaar of -groep als de Vlaamse amateurkunsten in zijn geheel meer uitstraling en zichtbaarheid te geven in het buitenland. De bekendmaking van de internationale ambassadeurs Amateurkunsten zal ook gebeuren bij de Vlaamse Vertegenwoordigers in het buitenland zodat ook daar opportuniteiten gevonden kunnen worden.

c2. Tussenkomsten in deelname voor vertegenwoordiging in het buitenland

In tweede instantie kan een amateurkunstenaar of -groep met de titel van internationale ambassadeur Amateurkunsten op zak, jaarlijks een programma indienen met de plekken waar hij de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland wil vertegenwoordigen. Op basis van het goedgekeurde programma, kunnen de kosten voor deelname worden vergoed.

Bij de beoordeling van dat programma wordt nagegaan of de locaties in een of meerdere van de door de Vlaamse Gemeenschap prioritaire landen of regio's gesitueerd zijn. De minister kan dat mee in overweging nemen bij zijn of haar beslissing.

20. Juridische opbouw conform de herijking van de Cultuurdecreten

Naar aanleiding van de herijking van de decreten in het beleidsveld Cultuur wordt in dit ontwerp van decreet het onderscheid gemaakt tussen ontvankelijkheidsvoorwaarden, subsidievoorwaarden, beoordelingscriteria en subsidievereisten.

- Ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een aanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, feitelijk meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vergt, resulterend in een ja of nee. Dit wordt beoordeeld door de administratie.
- Subsidievoorwaarden bepalen of een aanvraag al dan niet in aanmerking komt voor een subsidie. Ze houden een, al dan niet gedeeltelijke, inhoudelijke afweging in. Een aanvraag wordt getoetst aan de subsidievoorwaarden bij de beoordeling van de subsidieaanvraag. Subsidievoorwaarden zijn net als de ontvankelijkheidsvoorwaarden binaire voorwaarden, waarop enkel ja of nee kan worden geantwoord. Anders dan bij ontvankelijkheidsvoorwaarden houdt de toetsing van de subsidievoorwaarden een inhoudelijke afweging in, al dan niet door

een beoordelingscommissie. Indien dit gebeurt door een beoordelingscommissie kan de toetsing van de subsidievoorwaarden al dan niet voorbereid worden door de administratie. Een aanvraag die niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert in een advies tot niet-subsidiëring. Eens er een subsidie wordt toegekend wordt een begunstigde geacht zich te blijven houden aan de subsidievoorwaarden.

- De beoordelingscriteria zijn de criteria waarop de aanvraag wordt beoordeeld. Dit zijn steeds inhoudelijke afwegingen waarvoor een bredere kennis van de sector nodig is.
- Subsidievereisten zijn de verplichtingen waaraan moet worden voldaan eens een subsidie is toegekend. Met andere woorden, om een toegekende subsidie te kunnen behouden, of in voorkomend geval het saldo te kunnen ontvangen moet worden voldaan aan de subsidievereisten. De subsidievereisten worden nagegaan bij het toezicht op het verantwoordingsdossier.

Impactanalyse

Maatschappelijke impact

21. De maatschappelijke impact is gunstig. Dit ontwerp van decreet stimuleert op verschillende manieren een kwalitatieve ondersteuning voor de 2 miljoen Vlamingen die amateurkunsten beoefenen. Dat heeft niet alleen positieve effecten op de amateurkunstenaars zelf (persoonlijke groei, talentontwikkeling, sterkere deelname aan passieve cultuurparticipatie ...) maar draagt door de sociale component van de amateurkunsten (mensen die elkaar ontmoeten, samen creëren en hun werk voor publiek presenteren) ook maatschappelijk bij tot meer zuurstof, verbinding en gemeenschapsvorming. Het ontwerp van decreet draagt ook bij tot internationale uitstraling van de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland.

Armoedetoets

22. Voor dit ontwerp van Amateurkunstendecreet werd geen armoedetoets gemaakt omdat de inhoud ervan geen specifieke impact heeft op mensen die in armoede leven.

Impact op de grondrechten en het gelijkheidsbeginsel

23. Het voorliggende ontwerp van Amateurkunstendecreet heeft geen specifieke impact op de grondrechten en het gelijkheidsbeginsel.

Budgettaire impact

24. Het voorliggende ontwerp van Amateurkunstendecreet heeft op zichzelf geen budgettaire impact. Het maximale bedrag dat in het betreffende jaar kan worden aangewend voor de uitvoering van dit decreet wordt bepaald in de uitgavenbegroting van de Vlaamse Regering, die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt (zoals bepaald in artikel 7).

Kind-en jongereneffectenrapport (JoKER)

25. Er werd een JoKER opgemaakt voor het voorliggend ontwerp van Amateurkunstendecreet.

De voorliggende beleidsmaatregelen hebben zowel een impact op volwassenen als op jongeren. Jongeren worden in het decreet niet expliciet genoemd als een specifieke doelgroep.

Het onderzoek 'Amateurkunsten in beeld gebracht' (Vanherwegen, Siongers, Smits et al., 2009) toonde aan dat jongeren vaker dan ouderen amateurkunsten beoefenen. Ook de 'Snapshot amateurkunsten', (Vanherwegen, Siongers en

Lievens, 2016), een onderzoeksrapport dat de bevindingen van verschillende Participatie-surveys en een scholenonderzoek naar cultuureducatie samenlegde, toonde aan dat 71% van de jongeren tussen 14 en 17 jaar aan een vorm van kunstbeoefening doet. Jongeren nemen doorgaans ook vaker deel aan actieve dan aan passieve cultuurparticipatie, zoals theater- of museumbezoek (Vlegels & Lievens, 2011; Willekens & Lievens, 2015).

Het bevolkingsonderzoek Amateurkunsten van 2019, waarbij mensen tussen de 14 en 75 jaar werden bevraagd, toont aan dat kinderen steeds op jongere leeftijd aan een creatieve hobby beginnen en die ook na hun achttiende lijken vol te houden. Het aantal amateurkunstenaars bedroeg in 2008 nog 37% van de bevolking. Het bevolkingsonderzoek van 2019 toont een stijging van 7%. De grootste stijging is te zien bij de 65-plussers en de 18- tot 34-jarigen (van 47,5 % naar 59,1%). Het percentage kinderen/jongeren dat kunst beoefent in de vrije tijd bedraagt volgens het onderzoek 59,1%. Dat is 11,6% meer dan in 2008. Bij de min 18 jarigen, liggen de percentages in dezelfde lijn (75,2% in 2008 en 74,6% in 2019). Het voorliggend ontwerp van decreet heeft dus duidelijk een impact op kinderen en jongeren die in hun vrije tijd kunst beoefenen.

Het voorliggend ontwerp van Amateurkunstendecreet heeft tot doel de bloei van een kwaliteitsvol, dynamisch en divers amateurkunstenveld te stimuleren, de samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs en de professionele kunsten te bevorderen en de internationale uitstraling van de amateurkunsten te vergroten. Het decreet heeft daarbij oog voor de artistieke, verbindende en educatieve componenten van de amateurkunsten. Groei en talentontwikkeling stimuleren zit verweven in de verschillende beleidsinstrumenten. De amateurkunstensector werkt nauw samen met het deeltijds kunstonderwijs, wat een positief effect heeft op kinderen en jongeren. Zo stroomt een groot deel van de jongeren die les volgen in het deeltijds kunstonderwijs door naar de amateurkunstensector en geven een groeiend aantal jongeren via de alternatieve leercontext invulling aan een deel van hun opleiding aan het deeltijds kunstonderwijs door aan te sluiten bij een amateurkunstengroep.

Door middel van de diverse ondersteuningsmogelijkheden voor verschillende actoren binnen het amateurkunstenveld, gaande van koepelorganisaties voor amateurkunsten over amateurkunstengroepen tot individuele amateurkunstenaars, wil het ontwerp van Amateurkunstendecreet de brede en sterk gegroeide groep amateurkunstenaars, waaronder een groot aandeel kinderen, jongeren en jongvolwassenen, naar waarde schatten en zichtbaarheid geven.

Aangezien veel jongeren amateurkunsten beoefenen, zal dit decreet mee bijdragen aan een positief effect hebben op de spel-, ontspannings-, leer-, ontwikkelings- en artistieke kansen van kinderen en jongeren. Daarmee geeft het ook invulling aan het recht op ontspanning en vrije tijd zoals in het Kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties is bepaald.

De werking van de koepelorganisaties voor amateurkunsten speelt in op de noden en behoeften van de amateurkunstenaars binnen hun kunstdiscipline. Aangezien steeds meer kinderen op jonge leeftijd met een creatieve hobby starten en die ook na hun achttiende volhouden, houden de koepelorganisaties de vinger aan de pols en ontwikkelen zij ook voor jongeren een sterk dienstverlenend aanbod. Een aantal koepelorganisaties voor amateurkunsten richten zich daarbij sterk op kinderen en jongeren, anderen richten zich eerder op jongvolwassenen.

De formulering, uitvoering, opvolging en evaluatie van de kernopdrachten en beoordelingscriteria voor de koepelorganisaties voor amateurkunsten, hebben tot doel om ook een sterk positief effect te hebben op jongeren. De ontwikkelingen binnen de kunstdiscipline en de geschatte effecten daarvan op kinderen en jongeren, worden mee opgenomen in de werking en beleidsplannen van de

koepelorganisaties. In wetenschappelijk onderzoek binnen het amateurkunstenveld, wordt ook de stem en mening van jongeren mee in rekening gebracht.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

26. Dit ontwerp van Amateurkunstendecreet heeft geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen of op Brussel.

Implementatie

27. De administratie staat in voor de uitvoering, de monitoring en evaluatie van het ontwerp van Amateurkunstendecreet. De administratie is ook verantwoordelijk voor het toezicht op de aanwending van de subsidies die op basis van het ontwerp van Amateurkunstendecreet toegekend worden.

Het ontwerp van decreet Amateurkunsten treedt in werking op 1 januari 2025, met uitzondering van artikels 14 tot en met 17 en artikel 70. Die treden in werking de tiende dag na de publicatie in het Belgisch Staatsblad.

C. Totstandkomingsprocedure

28. Dit ontwerp van decreet kwam tot stand in dialoog met de sector. In 2022 en 2023 vonden verschillende open dialoogmomenten plaats tussen de administratie, het kabinet, de Federatie Sociaal-cultureel werk en Amateurkunsten en de negen organisaties voor amateurkunsten. Tijdens deze gesprekken werden de krijtlijnen voor dit ontwerp van decreet toegelicht aan de sector en kregen de organisaties de mogelijkheid om feedback te formuleren. De feedback werd meegenomen in de verdere ontwikkeling van voorliggend ontwerpdecreet.

29. Het advies van de Inspectie van Financiën werd uitgebracht op 13 april 2023.

30. Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2023/137 werd geformuleerd op 14 april 2023.

31. Het JoKER advies werd gegeven op 17 april 2023.

32. Het begrotingsakkoord werd uitgebracht op 11 mei 2023.

33. De Federale Gegevensbeschermingsautoriteit bracht op 12 juni 2023 advies uit en verwijst daarbij naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten. Aangezien de tekst van het ontwerpdecreet al in lijn is met de vereisten van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, zijn geen wijzigingen nodig.

34. De Vlaamse Toezichtscommissie bracht advies nr. 2023/058 uit op 13 juni 2023. De VTC is van oordeel dat het voorontwerp van decreet voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen betreft op voorwaarde dat bijkomend nog een vijftal elementen worden geïmplementeerd:

- de taak van algemeen belang speciëren;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren;
- de bewaartermijn verantwoorden;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

Ten gevolge dit advies werd de taak van algemeen belang en de verantwoording van de bewaartermijn, in de memorie bijkomend verduidelijkt.

Aangezien DCJM geen bijzondere categorieën van persoonsgegevens verwerkt is de opname van de verplichting tot het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) niet vereist. Hoe dan ook, de AVG (artikel 35, 3) bepaalt in welke gevallen verplichtend een GEB dient te worden uitgevoerd door de verwerkingsverantwoordelijke. Omdat in het dispositief van een regelgevende tekst geen bepalingen mogen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven (omzendbrief VR 2019/4 Wetgevingstechniek), is het niet aangewezen om het voorontwerp van decreet hierop aan te passen, bijvoorbeeld door de verplichting op te nemen tot het uitvoeren van een GEB.

Om dezelfde reden wordt het voorontwerp van decreet niet aangepast door bijkomende bepalingen op te nemen m.b.t. de juistheid van de gegevens en de rechten van de betrokkenen inzake transparante informatie en communicatie. De verplichting inzake 'juistheid' van gegevens en het nemen van passende maatregelen door de verwerkingsverantwoordelijke m.b.t. transparantie informatie en communicatie, vloeit immers al rechtstreeks voort uit de AVG.

35. Het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), sectorraad Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk, werd gegeven op 15 juni 2023. Ten gevolge het advies werden de definities van een aantal kunstdisciplines in artikel 3 aangepast. Verder werd in punt 16.a van deze memorie en in de toelichting bij artikel 17, meer verduidelijking gegeven bij het doel van de zesde kernopdracht van de koepelorganisaties voor amateurkunsten. Ook de belangrijke rol die de koepelorganisaties spelen bij het bereiken van de doelstellingen van dit voorontwerp van decreet werd bij artikel 4 in deze memorie nog verder toegelicht. De dialoog met de koepelorganisaties (bijvoorbeeld voor het opmaken van de beheersovereenkomst) is een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle implementatie en uitvoering van dit ontwerp van decreet.

De SARC geeft aan tevreden te zijn met dit ambitieuze decreet dat extra impulsen wil geven aan het dynamische amateurkunstenveld. Verder formuleert de SARC nog enkele opmerkingen:

1) Definitie amateurkunsten

De SARC heeft begrip voor de ruime definiëring van het begrip 'amateurkunsten' in artikel 3 van het voorontwerp van decreet gezien de grote verschillen tussen de kunstdisciplines, de brede invulling van talentontwikkeling en het continuüm waarop amateurkunstenaars zich bewegen (van liefhebbers tot semi-professioneel).

De SARC vraagt, gezien de focus van de nieuwe instrumenten vaak op 'excellerende' amateurkunstenaars en -groepen ligt, voldoende aandacht te hebben voor de brede basis. Van de 44% Vlamingen die aan amateurkunsten doet, streeft immers maar een klein aandeel naar excellentie, zo geeft de SARC aan.

Het voorliggend ontwerp van decreet is gelaagd opgebouwd. Zoals ook toegelicht in deze memorie, vormen de negen koepelorganisaties voor amateurkunsten de centrale pijler van het amateurkunstenbeleid. Zij zijn de voornaamste spelers en partners in het bereiken van de doelstellingen van het decreet. De brede basis van amateurkunstenaars en -groepen kan, naast de ondersteuning van de lokale besturen, terecht bij de verschillende koepelorganisaties die een ruim en breed dienstverlenend aanbod ontwikkelen. Bijkomend krijgen de koepelorganisaties ook extra middelen om een impulslijn uit te werken die rechtstreeks ten goede komt aan de brede basis van amateurkunstenaars en -groepen. Daarnaast staat de subsidielijn voor tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief open voor de brede range van amateurkunstenaars en -groepen, zonder onderscheid

van het niveau waarop men kunst beoefent. Ook binnen de subsidielijn internationale projecten is een onderscheid tussen de brede basis of meer gevorderde amateurkunstenaars op geen enkele manier aan de orde. Het ontwerp van decreet komt wel degelijk hoofzakelijk ten goede aan de brede basis. In vergelijking met het decreet van 2000, worden de bestaande instrumenten verruimd en de criteria meer laagdrempelig gemaakt met het oog op een grotere toegankelijkheid. Net om beleidsmatig een brede scope voor ogen te houden en binnen het brede continuüm van liefhebbers tot (ver)gevorderden ook mogelijkheden te bieden aan meer gevorderde amateurkunstenaars en -groepen (waar in het decreet van 2000 weinig opening voor was) zijn twee nieuwe subsidielijnen toegevoegd: (1) meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen met een bepaalde reputatie en de ambitie om artistiek te groeien en een landelijke uitstraling te genereren en de (2) erkenning van en tussenkomsten voor internationale ambassadeurs Amateurkunsten.

Ook in de verdeling van de middelen gaat het leeuwendeel naar de ondersteuning van de brede basis. Door in het ontwerpdecreet ook ruimte te maken voor de meer gevorderde amateurkunstenaars, komt er meer evenwicht, nuance en een meer realistische weerspiegeling van het huidige brede amateurkunstenveld.

2) Uitsluiting feitelijke verenigingen

De SARC vraagt om feitelijke verenigingen als concept te erkennen en toe te laten tot de verschillende subsidielijnen omdat in de praktijk veel amateurkunstengroepen zich georganiseerd hebben als feitelijke vereniging. Ze meent dat het ontwerpdecreet daarmee voorbijgaat aan de realiteit in het veld waarbij vrijwilligers vaak de sturende kracht zijn.

Hoewel veel amateurkunstengroepen geen rechtspersoonlijkheid hebben, staan niet alle subsidielijnen in het voorontwerp van decreet open voor feitelijke verenigingen. Een feitelijke vereniging is geen bestaande juridische constructie wat betekent dat de vertegenwoordiger die vanuit of voor de amateurkunstengroep een aanvraag zou indienen, steeds persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk is als natuurlijk persoon. Dat is voor een grotere organisatorische activiteiten, projecten of ondernemingen gepaard die gepaard gaan met hogere bedragen zoals bij de meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen, internationale projecten en internationale ambassadeurs Amateurkunsten, te risicovol.

Voor kleinere bedragen zoals bij de tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief, voorziet het ontwerpdecreet wel die mogelijkheid.

3) Samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs en de professionele kunsten

De SARC vindt het positief dat de bestaande samenwerkingen met het deeltijds kunstonderwijs en de professionele kunsten worden erkend en verder gestimuleerd en verwacht daarbij eveneens dat ook op beleidsniveau de domeinen cultuur/amateurkunsten en onderwijs/DKO structureler overleggen. Deze verwachting is terecht en een aanzet tot een structurele samenwerking is reeds enkele jaren gemaakt. Op regelmatige basis komen de administraties van beide departementen samen om informatie uit te wisselen over de evoluties in de beide sectoren en vinden gesprekken plaats tussen de Federatie, het departement Onderwijs en Vorming en het departement Cultuur, Jeugd en Media. Ook waren er, specifiek naar aanleiding van de totstandkoming van het voorliggende voorontwerp van decreet, gesprekken tussen beide departementen.

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media staat garant voor de samenwerking tussen de amateurkunsten en de professionele kunsten op beleidsniveau en zal er in de toekomst verder op toezien dat de linken blijvend beleidsmatig verweven worden.

4) Meerjarige subsidies voor groepen

De SARC vraagt aandacht voor eventuele ongewilde gevolgen van een mogelijk mattheuseffect waarbij een kwalitatieve kloof zou kunnen ontstaan tussen groepen

die wel door Vlaanderen gesubsidieerd kunnen worden en zij waarbij dat niet het geval is.

Zoals hierboven onder punt 1 al toegelicht, heeft het ontwerpdecreet de ambitie om naast een verruimd, meer toegankelijk beleidsinstrumentarium voor de brede basis, ook twee instrumenten te introduceren die ondersteuning bieden aan meer gevorderde amateurkunstenaars en -groepen met hogere ambities (artistieke groei, landelijke uitstraling, internationale zichtbaarheid, ...). Het is eigen aan het continuüm van het artistieke landschap binnen de amateurkunsten dat er groepen zijn die hoofdzakelijk kunst beoefenen als pure liefhebberij en dat er groepen zijn die net de ambitie hebben om artistiek de lat (steeds) hoger te leggen. Ook zonder subsidies zijn er grote kwaliteitsverschillen. Momenteel is er echter amper ondersteuning voor die groepen die hogere artistieke ambities aan de dag leggen. Deze subsidielijnen zal hen net een duwtje in de rug geven om financieel meer zorgeloos die ambities te kunnen waarmaken. Door de mogelijkheid om elk anderhalf jaar een aanvraag te kunnen indienen, zijn er voldoende kansen om ook bij deze meer gevorderde groepen voldoende dynamiek in het veld te voorzien.

De SARC geeft ook aan dat deze subsidielijnen niet openstaat voor vergevorderde individuele amateurkunstenaars. Voor hen is er enerzijds een ondersteuningsaanbod binnen het ruime aanbod van de koepelorganisaties. Voor eventuele financiële ondersteuning kan binnen de nog te ontwikkelen impulslijnen van de koepelorganisaties worden gezocht naar mogelijkheden. Ook een beurs voor opkomend talent binnen het Kunstendecreet kan voor kunstbeoefenaars met professionele ambities eventueel een antwoord bieden.

5) Minimale rechtszekerheid voor koepelorganisaties

De SARC vraagt om de passus uit het amateurkunstendecreet van 2000 waarbij ingeschreven staat dat de koepelorganisaties per beleidsperiode niet meer dan 20 procent van hun middelen kunnen verliezen en de globale stijging van alle koepelorganisaties samen niet meer dan 20 procent kan bedragen, terug in te schrijven in het voorliggende ontwerpdecreet om zo rechtszekerheid te waarborgen.

Naar analogie met andere decreten, worden decretaal geen minimale en maximale bedragen, stijgingen of dalingen, vastgelegd. Het komt elke nieuwe Vlaamse Regering toe om financiële engagementen te kunnen bepalen, rekening houdend met het advies van de beoordelingscommissie. Dat advies is gebaseerd op de beoordeling van de beleidsplannen van de koepelorganisaties en mogelijke aandachtspunten bij de uitvoering van de vorige beheersovereenkomst. Mogelijk kan een Vlaamse Regering ook bijkomende opdrachten formuleren. Zowel inhoudelijk als financieel wordt met de koepelorganisaties telkens in dialoog gegaan met het oog op de opmaak van een beheersovereenkomst die de doelstellingen en afspraken voor elke beleidsperiode vastlegt.

6) Extra impulslijn voor koepelorganisaties

Over de nieuwe opdracht voor de koepelorganisaties om een impulslijn te organiseren op maat van de discipline met als doel groei en talentontwikkeling te stimuleren, geeft de SARC aan dat het belangrijk is dat de impulsen breder kunnen gaan dan louter financiële impulsen. Om deze impulslijn te ontwikkelen, zullen de huidige middelen van het experimenteel subsidiereglement talentontwikkeling (dat afloopt in 2023), deels naar de koepelorganisaties stromen om daar te worden voor ingezet. De memorie werd aangepast om meer duidelijkheid te geven over hoe deze middelen kunnen ingezet worden. Het is belangrijk dat de middelen rechtsreeks ten goede komen aan de amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen. Bij voorkeur vloeien deze middelen rechtstreeks naar de amateurkunstenaars zelf. Indien een koepelorganisatie echter kan aangeven dat rechtstreekse financiële injecties niet het best passende antwoord bieden op de bestaande noden en dus minder relevant zijn in het kader van talentontwikkeling binnen een discipline, kan ze die middelen ook gebruiken om een alternatief instrument te ontwikkelen. De uitwerking van dit instrument is het onderwerp van

verdere dialoog waarbij de uitkomst zijn beslag zal krijgen in een beheersovereenkomst.

De SARC stelde zich ook de vraag over en hoe de modaliteiten voor de evaluatie van de beheersovereenkomsten van de koepelorganisaties zullen geregeld worden. In het kader van de herijking van de cultuurdecreten bepaalt het ontwerpdecreet zelf enkel de essentie van de beoogde regulering, namelijk dat er een evaluatie komt van de uitvoering van de beheersovereenkomst (artikel 29). In het besluit zullen de nadere regels omtrent de evaluatie van deze beheersovereenkomst worden bepaald. In de beheersovereenkomsten zelf worden dan mogelijk nog verdere concrete afspraken gemaakt over de evaluatie.

De SARC stelt zich ook vragen hoe de middelen van het reglement Talentontwikkeling voor de periode 2024-2026 zullen worden verdeeld. In samenspraak met de Federatie Sociaal-Cultureel Werk en Amateurkunsten en de negen koepelorganisaties zullen tegen 1 november 2023 voorstellen worden indienen waarover individueel verder in gesprek wordt gegaan. De uiteindelijke beslissing zal tegen het jaareinde worden genomen zodat de koepelorganisaties inhoudelijke en financiële duidelijkheid hebben om het instrument in de loop van 2024 te ontwikkelen en te implementeren.

De SARC stelt zich vragen of de verdeling van de middelen talentontwikkeling over de nieuw uit te bouwen impulslijnen, meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen en internationaal beleid wel voldoende zullen zijn om de noden en behoeften te kunnen opvangen. Dat zal de komende jaren moeten geëvalueerd worden. De middelen die de voorbije jaren al aan het budget voor de uitvoering van het amateurkunstenbeleid werden toegevoegd én de extra 835.000 euro uit het reglement talentontwikkeling, vormen samen alvast een zeer mooie start om de vooropgestelde ambities waar te maken.

7) Internationale focus

De SARC stelt vragen naar meer concrete handvaten of richtlijnen in verband met bijvoorbeeld het aantal benoemingen, de spreiding over de disciplines, ... van de internationale ambassadeurs Amateurkunsten. De verdere uitwerking van de subsidielijns volgt in het uitvoeringsbesluit. De erkenning van internationale ambassadeurs Amateurkunsten is een instrument om de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland meer te tonen op fora en podia. Internationale uitwisseling mogelijk maken en de promotie van de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland zijn de voornaamste doelstellingen. Eerder dan een vooraf bepaald aantal amateurkunstenaars of -groepen vast te leggen of een vertegenwoordiging en afweging per discipline te bepalen, beoogt dit subsidie-instrument vooral soepel te kunnen inspelen op internationale opportuniteiten via een eerder beperkt aantal erkenningen. Garanties inbouwen dat alle disciplines gelijkwaardig aan bod komen, is geen doelstelling op zich. Het zou best kunnen dat er zich binnen bepaalde disciplines opportuniteiten voordoen waar dat voor andere op dat moment minder of niet aan de orde is. Het is aan de bevoegde minister voor Cultuur om binnen zijn of haar (internationaal) beleid een inschatting te maken en daar beslissingen in te nemen.

8) Artistiek-technische omkadering

Het voorontwerp van decreet legt inderdaad de nadruk op ondersteuning van de artistieke ontwikkeling van amateurkunstenaars. Toch is de stelling van de SARC correct dat de juiste materiële en fysieke omstandigheden onontbeerlijk zijn om kunst kwalitatief volledig tot zijn recht te doen komen. De ondersteuning van lokale besturen via bijvoorbeeld technisch goed uitgeruste culturele infrastructuur, speelt daar een grote rol in. Maar ook de nodige kwalitatieve omkadering van mensen met communicatieve, technische, organisatorische, financiële, zakelijke ... vaardigheden, kan de kwaliteit en het bereik van een artistiek product erg

opwaarderen en voor vernieuwing zorgen. De koepelorganisaties zetten via hun brede dienstverlenende aanbod ook in op die omkaderende competenties (bv. via vorming). Daarnaast kunnen de nieuw te ontwikkelen impulslijnen van de koepelorganisaties hiervoor eventueel worden ingezet als blijkt dat daar specifieke noden en behoeften zijn. De suggestie om het mogelijk te maken dat leerlingen podiumtechniek, naar analogie met de leerlingen DKO, meelopen met een amateurkunstenproductie is een waardevolle suggestie die verder kan worden onderzocht in dialoog met het departement Onderwijs en Vorming.

36. De Raad van State bracht advies 74.028/3 uit op 13 oktober 2023.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State werd het voorontwerp van decreet hernummerd. Hieronder wordt de nummering gebruikt van het voorontwerp van het decreet zoals voorgelegd aan de Raad van State.

Randnummers 3.2. - 3.3.

De Raad van State merkt op dat de artikelen 11 en 12 van het voorontwerp voorzien in een aantal afwijkingen van de wet van 15 mei 2003 'tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begroting, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof' (hierna: de Algemenebepalingenwet). Voor die afwijkingen moet beroep worden gedaan op de in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen' bedoelde impliciete bevoegdheden. De Raad van State stelt dat - gelet op de verantwoording opgenomen bij deze artikelen in de memorie van toelichting - aangenomen kan worden dat de ontworpen regeling noodzakelijk is voor de uitoefening van de eigen bevoegdheid, en dat de aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent. Daarnaast moet verantwoord worden dat de weerslag van deze bepalingen op de federale aangelegenheid een marginaal karakter heeft. De verantwoording dat de weerslag beperkt is omdat zij zich beperkt tot het beleidsveld volstaat niet. De Raad van State beveelt aan in de memorie van toelichting uiteen te zetten waarom de weerslag van de betrokken bepalingen op de aangelegenheid, die tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort, marginaal is.

Reactie: zoals de Raad van State aangeeft in haar advies kan er in de memorie van toelichting op worden gewezen dat de afwijking niet betekent dat de in de Algemenebepalingenwet vervatte regels volledig buiten toepassing worden gelaten. Het is inderdaad zo dat volgens artikel 12, §1, 2° de subsidie in beginsel moet worden gebruikt voor het doel waarvoor zij is verleend. Enkel wanneer de noodzakelijkheid hiervan kan worden aangetoond, kan van het aanvraagdossier, het beleidsplan of de beheersovereenkomst worden afgeweken. Wanneer er bij het toezicht tekortkomingen worden vastgesteld betekent de afwijking voorzien in artikel 13 niet dat er geen maatregelen zouden worden opgelegd, maar enkel dat er maatregelen kunnen opgelegd worden die in verhouding staan tot de inbreuk. Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State wordt de verantwoording waarom de weerslag van de afwijkingen op de Algemenebepalingenwet waarin de artikelen 11 en 12 voorzien op een helderdere manier uiteengezet in de artikelsgewijze toelichting bij voormelde artikelen.

Randnummers 4.1.-4.3

De Raad van State merkt op dat de ontworpen regeling betrekking heeft op culturele aangelegenheden die vallen onder het toepassingsgebied van de wet van 16 juli 1973 'waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt'. Artikel 11 van die wet bepaalt dat de voorwaarden en de procedure van erkenning van instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, zoals de koepelorganisaties voor amateurkunsten, bij decreet moet worden vastgesteld. Hetzelfde artikel bepaalt dat wanneer de decreetgever de subsidiëring regelt van

deze instellingen er moet worden voorzien in een subsidiëring van een kern van personeelsleden, een jaarlijkse basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van de werkelijk gepresteerde activiteiten. De Raad van State stelt dat hier gevolg aan wordt gegeven in de definitie van het begrip werkingssubsidie in artikel 3, eerste lid, 13° van het voorontwerp. Zij benadrukt dat ook bij de uitvoering van de betrokken regeling aan deze vereiste wordt voldaan en dat er rekening moet worden gehouden met de werkelijk gepresteerde activiteiten.

Reactie: de tekst van het ontwerp dient niet aangepast te worden ingevolge deze opmerking van de Raad van State.

Randnummers 4.4.1.- 4.4.3.

De Raad van State merkt op dat het legaliteitsbeginsel, vervat in artikel 11, tweede lid van de wet van 16 juli 1973, eraan in de weg staat dat ten aanzien van instellingen die activiteiten verrichten gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, nieuwe subsidievoorwaarden bij besluit Vlaamse Regering zouden worden ingevoerd. Bijgevolg kan de nadere bepaling van de subsidievoorwaarden en de beoordelingscriteria enkel een precisering betreffen van de in het voorontwerp bepaalde criteria. Hetzelfde geldt ten aanzien van de machtiging aan de regering om de procedure voor de beoordeling van de aanvraag nader te regelen.

De Raad van State wijst er daarnaast ook op dat de machtiging in artikel 10, 18° van het voorontwerp aan de Vlaamse Regering om de categorieën van subsidiabele en niet-subsidiabele kosten nader te regelen minstens gepaard moet gaan met een bepaling in het voorontwerp die de criteria bevat aan de hand waarvan de Vlaamse Regering de categorieën van subsidiabele en niet-subsidiabele kosten moet regelen.

Reactie: het kan worden bevestigd dat de machtiging naar de Vlaamse Regering voorzien in artikel 10, 3° en 5°, van het voorontwerp zich beperkt tot een precisering van wat reeds in het voorontwerp werd geregeld ten aanzien van de instellingen die activiteiten verrichten gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap.

Ingevolge de opmerking van de Raad van State werd een artikel 11 ingevoegd in het voorontwerp dat luidt als volgt:

"Voor de subsidie-instrumenten, vermeld in artikel 4, derde lid zijn de subsidiabele kosten de kosten voor de realisatie van de gesubsidieerde activiteit.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor subsidiabele en niet-subsidiabele kosten."

Randnummer 4.4.4.

Eén van de beoordelingscriteria voor koepelorganisaties voor amateurkunsten is de manier waarop ze de kernopdrachten, vermeld in artikel 17, eerste lid opnemen. De Raad van State adviseert om in de memorie van toelichting bij artikel 25, 1° te verduidelijken dat mogelijke bijkomende opdrachten van de Vlaamse Regering niet vallen onder de kernopdrachten en dat als dusdanig de realisatie van een bijkomende opdracht geen deel kan uitmaken van de beoordelingscriteria van de subsidieaanvraag. Ook wijst de Raad er op dat eventuele toegewezen opdrachten van de Vlaamse Regering altijd bijkomstig moeten zijn en geen verdoken kernopdrachten mogen zijn.

Reactie: de toelichting bij artikel 25, 1° werd in die zin verder verduidelijkt.

Randnummer 4.4.5.

Artikel 18, §1, tweede lid van het voorontwerp bepaalt dat de Vlaamse Regering per beleidsperiode werkingssubsidies kan toekennen aan koepelorganisaties voor amateurkunsten of kandidaat-koepelorganisaties voor amateurkunsten voor een

andere kunstdiscipline dan een kunstdiscipline als vermeld in artikel 3, eerste lid, 9°. Het derde lid van voormeld artikel machtigt de Vlaamse Regering om de regels vast te stellen om werkingssubsidies toe kennen aan koepelorganisatie voor amateurkunsten of aan kandidaat-koepelorganisaties. De Raad van State merkt op dat de Vlaamse Regering op deze wijze gemachtigd zou worden om het toepassingsgebied van de subsidieregeling voor koepelorganisaties waarin het voorontwerp voorziet uit te breiden, zonder dat het voorontwerp enige criteria bevat die ze daarbij in acht moet nemen. Bovendien lijkt artikel 18, §1, derde lid de Vlaamse Regering te machtigen om voor die koepelorganisaties andere regels vast te leggen voor de toekenning van werkingssubsidies dan die bepaald in het voorontwerp. De Raad van State benadrukt dat dergelijke machtiging niet bestaanbaar zou zijn met artikel 11, tweede lid, van de wet van 16 juli 1973.

Gemachtigde verklaarde aan de Raad van State dat de regels om werkingssubsidies toe te kennen aan koepelorganisaties voor amateurkunsten of kandidaat-koepelorganisaties voor amateurkunsten voor een andere kunstdiscipline dan een kunstdiscipline als vermeld in artikel 3, eerste lid, 9° decretaal vastgelegd zijn. In artikel 18, §1, derde lid wordt bedoeld dat de Vlaamse Regering 'de nadere regels' 'kan' vastleggen. Op het voorstel van de gemachtigde om het derde lid in die zin aan te passen bemerkte de Raad van State dat de Vlaamse Regering reeds wordt gemachtigd in artikel 10, 7°, van het voorontwerp om de nadere regels voor de toekenning van de subsidie te bepalen. Daarnaast stelde gemachtigde voor artikel 18, §2, tweede lid aan te passen om duidelijk te maken dat enkel bedoeld wordt dat de Vlaamse Regering de nadere regels kan vastleggen voor de reservevorming. De essentiële regels met betrekking tot de reservevorming door een subsidieontvanger liggen immers reeds decretaal vast in artikel 75 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019. De Raad van State stelt dat de voorgestelde aanpassing echter geen oplossing biedt voor de vaststelling dat artikel 18, §1, tweede lid het mogelijk zou maken aan de Vlaamse Regering om het toepassingsgebied uit te breiden van de subsidieregeling voor de koepelorganisaties waarin het voorontwerp voorziet. Bijgevolg moeten artikel 18, §1, tweede en derde lid van het voorontwerp worden weggelaten.

Reactie: het advies van de Raad van State wordt gedeeltelijk gevolgd. Artikel 18, §1, derde lid werd weggelaten. Het klopt dat er reeds machtiging is voorzien in artikel 10, 7° van het voorontwerp. Artikel 18, §2, tweede lid werd aangepast naar 'de Vlaamse Regering kan de nadere regels vastleggen voor reservevorming'. Op die manier wordt duidelijk dat de Vlaamse Regering enkel gemachtigd wordt de nadere regels te bepalen. Artikel 18, §1, tweede lid werd behouden. Deze bepaling geeft geen machtiging aan de Vlaamse Regering om het toepassingsgebied van de subsidieregeling uit te breiden. Zowel voor koepelorganisaties voor amateurkunsten per kunstdiscipline per beleidsperiode als voor koepelorganisaties of kandidaat-koepelorganisaties voor een 'nieuwe' discipline werden de essentiële regels voor de toekenning van de subsidies decretaal vastgelegd.

Randnummer 4.4.6.

Luidens artikel 27, eerste lid, van het voorontwerp sluit de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst met de koepelorganisaties voor amateurkunsten waaraan ze een werkingssubsidie toekent. In artikel 28 van het voorontwerp wordt bepaald over welke elementen de beheersovereenkomst bepalingen bevat. In die beheersovereenkomst kunnen enkel praktische afspraken worden opgenomen die een concretisering inhouden van de bij decreet of eventueel, binnen de grenzen waarbinnen delegaties toelaatbaar zijn, bij uitvoeringsbesluiten vastgestelde regels.

Reactie: deze opmerking wordt gevolgd.

Randnummer 5.1. - 5.3.

Luidens artikel 17, eerste lid, 6°, van het voorontwerp is een van de kernopdrachten van de koepelorganisaties voor amateurkunsten:

“een instrument uitbouwen, met specifiek daarvoor toegekende middelen, dat via financiële impulsen groei en ontwikkeling stimuleert bij amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen binnen de kunstdiscipline waarvoor de koepelorganisatie werkingsmiddelen ontvangt”.

De Raad van State stelt dat indien het instrument dat de koepelorganisaties overeenkomstig voormeld artikel moeten uitbouwen de vorm aanneemt van een reglement waarin wordt bepaald onder welke procedure amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen financiële middelen kunnen ontvangen ter stimulering van hun groei en ontwikkeling, aan die koepelorganisaties een regelgevende bevoegdheid wordt verleend. Een dergelijke delegatie aan een orgaan waaraan bij de Grondwet geen verordenende macht wordt toegekend, is niet in overeenstemming met de algemene publiekrechtelijke beginselen omdat erdoor geraakt wordt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Bijgevolg moeten de voorwaarden waaraan amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen moeten voldoen om te kunnen genieten van de financiële impulsen van een koepelorganisatie voor amateurkunsten in het voorontwerp zelf worden geregeld, of moet de Vlaamse Regering worden gemachtigd om die voorwaarden te bepalen.

Reactie: ingevolge de opmerking van de Raad van State werd een artikel 26 ingevoegd dat de voorwaarden regelt waaraan de amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een financiële impuls van een koepelorganisatie voor amateurkunsten. De Vlaamse regering werd gemachtigd om de nadere regels voor de subsidievoorwaarden te regelen in de beheersovereenkomst.

Randnummer 6.2.

De Raad van State vraagt om te verantwoorden waarom natuurlijke personen niet in aanmerking komen voor subsidies voor internationale projecten. Hoewel kan aangenomen worden dat de organisatie van festivals en grootschalige internationale projecten niet door natuurlijke personen kunnen worden opgezet, lijkt dit minder vanzelfsprekend voor uitwisselingspraktijken, netwerkmomenten en stages.

Reactie: met de subsidielijn internationale projecten wordt niet gemikt op de deelname aan een uitwisselingspraktijk, netwerkmoment of stage maar wel degelijk op de organisatie van grotere netwerkmomenten, stagemogelijkheden of uitwisselingspraktijken. Om dergelijke meer grootschalige internationale projecten op te zetten, vaak gekoppeld aan grotere budgetten en een hoge mate van professionaliteit, wordt geopteerd om de organisatie in handen te laten organisaties met rechtspersoonlijkheid. Voor deelname van natuurlijke personen aan internationale netwerkmomenten, stages of uitwisselingspraktijken, voorziet het decreet een laagdrempelige subsidielijn ‘tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief’. We verantwoorden het verschil in behandeling door te stellen dat de uitgangspositie voor natuurlijke personen (hoofdzakelijk gericht op deelname aan internationale initiatieven) en organisaties met rechtspersoonlijkheid (hoofdzakelijk gericht op de organisatie van internationale initiatieven) anders is en beide over andere bronnen van financiële steun kunnen beschikken.

Randnummer 7.2.

Artikel 67, §2, van het voorontwerp bepaalt dat de administratie optreedt als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens “in het

kader van dit decreet om de doelstellingen, vermeld in artikel 4 van dit decreet, te kunnen bereiken en om onderzoek te voeren met het oog op beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie". De Raad van State merkt op dat artikel 4 van het voorontwerp niet zozeer de doelstellingen bepaald van de verwerking van persoonsgegevens die met de ontworpen regelgeving gepaard gaat, maar veeleer de doelstellingen van het aan te nemen decreet zelf. Bijgevolg moet aan het voorontwerp een bepaling worden toegevoegd waarin die doelstellingen worden verduidelijkt.

Reactie: ingevolge de opmerking van de Raad van State werd artikel 67, §2, van het voorontwerp van decreet aangepast. In plaats van de verwijzing naar artikel 4 worden de doelstellingen van de verwerking nu in het artikel zelf bepaald. De zinsnede "om de doelstellingen, vermeld in artikel 4 van dit decreet, te kunnen bereiken en om onderzoek te voeren met het oog op beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie." werd vervangen door de zinsnede: "namelijk bij:

- 1° het ontvangen, beoordelen en verwerken van aanvragen tot subsidiëring;
- 2° het toezicht op de uitvoering van de activiteiten waarvoor een subsidie wordt ontvangen;
- 3° het voeren van wetenschappelijk of historisch onderzoek, of onderzoek voor statistische doeleinden, met het oog op de voorbereiding of evaluatie van het Vlaamse bovenlokaal cultuurbeleid en de opvolging van de beleidsuitvoering;
- 4° de ondersteuning van de gesubsidieerde organisaties."

Randnummer 7.3.

De Raad van State merkt op dat luidens artikel 67, §7, tweede lid, van het voorontwerp de administratie in het kader van de uitvoering van het aan te nemen decreet minstens de in die bepaling vermelde persoonsgegevens uitwisselt met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid of het Rijksregister van de natuurlijke personen. Het woord "minstens" impliceert dat de administratie ook andere gegevens zou kunnen uitwisselen met andere overheden. In zoverre op die manier andere overheden toegang krijgen tot de gegevens in kwestie, is dit niet bestaanbaar met het in artikel 22 van de Grondwet vervatte wettigheidsbeginsel. Daarom is de Raad van State van oordeel dat het woord "minstens" moet worden weggelaten.

Reactie: ingevolge de opmerking van de Raad van State werd het woord "minstens" geschrapt in artikel 67, §7, tweede lid.

Randnummer 7.4.

De Raad van State merkt op dat de doelstellingen van de bekendmakingen waarin artikel 67, §9, eerste, tweede en derde lid, van het voorontwerp voorziet en de gegevensverwerking die daarmee gepaard gaat in het voorontwerp moeten worden gepreciseerd.

Reactie: ingevolge de opmerking van de Raad van State werden de doelstellingen van de bekendmaking nader gepreciseerd in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 67, §9. Deze bekendmaking is een vorm van actieve openbaarheid, zoals opgenomen in artikel II.2 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. De openbaarmaking van deze gegevens heeft tot doel om transparantie te bieden omtrent de besluitvorming die plaatsvindt in het kader van de inzet van publieke middelen. De openbaarheid draagt ook bij aan een publieke controle op de expertise en onafhankelijkheid van de besluitvorming. Gezien het doorslaggevende belang van de nagestreefde doeleinden, is het in het licht van het evenredigheidsbeginsel en de vereisten bescherming van de persoonsgegevens gerechtvaardigd om te voorzien in algemene bekendmaking van de relevante informatie, aangezien dit niet verder gaat dan wat in een democratische samenleving en ter voorkoming van onregelmatigheden noodzakelijk is.

De gegevens van de experts zullen bekendgemaakt worden via de website van de Vlaamse overheid.

Beide vormen van bekendmaking zijn gesteund op de verplichting tot actieve openbaarheid van bestuur, zoals opgenomen in artikel II.2. van het Bestuursdecreet. Het bekendmaken van de bedragen én begunstigden van subsidies verhoogt daarbij de transparantie inzake de besteding van overheidsmiddelen. Ook het bekendmaken van basisgegevens over de aangestelde experts (naam en postcode van de hoofdverblijfplaats) kadert in het verhogen van de transparantie omtrent de besluitvorming binnen het subsidieproces. Dit laat toe om op een eenvoudige manier na te gaan of bijvoorbeeld niet steeds beroep wordt gedaan op eenzelfde kleine groep van experts, en of de aangestelde experts wel een voldoende diverse weerspiegeling van de samenleving zijn. Ook de GBA heeft dergelijke publiciteitsmaatregel in het verleden als een goede praktijk beoordeeld (Advies GBA nr. 86/2023 van 27 april 2023, randnummers 82-87).

Randnummer 8

Artikel 26, 3°, van het voorontwerp bepaalt als subsidievereiste voor koepelorganisaties voor amateurkunsten dat de principes van goed bestuur moeten worden nageleefd. Daarnaast vermeldt het beoordelingscriterium opgenomen in artikel 25, 5°, van het voorontwerp de toepassing van de principes van goed bestuur. De Raad van State stelt dat ter wille van de rechtszekerheid in het voorontwerp zelf nader moet worden omschreven wat de principes van goed bestuur inhouden, of minstens nauwkeuriger moet worden bepaald over welke principes het gaat. In het uitvoeringsbesluit kunnen dan op basis van de machtiging vervat in artikel 10, 6°, de concrete vereisten worden bepaald.

Reactie: ingevolge de opmerking van de Raad van State werd in artikel 26, 3° en in artikel 25, 5°, van het voorontwerp de tekst "de principes van goed bestuur naleven" aangevuld met de zinsnede ", die opgenomen zijn in de Bestuurscode Cultuur, zoals bekendgemaakt door het Fonds voor Cultuurmanagement;".

Randnummer 9.1 - 9.3.

De Raad van State merkt op dat onvoldoende wordt verantwoord waarom feitelijke verenigingen uitgesloten zijn van een erkenning als internationale ambassadeur Amateurkunsten en bijgevolg ook geen beroep kunnen doen op tussenkomsten voor vertegenwoordiging in het buitenland. Ze stelt vast dat een natuurlijk persoon daar wel voor in aanmerking komt en dat het bedrag dat een natuurlijk persoon voor zichzelf vraagt als tussenkomst voor vertegenwoordiging in het buitenland even hoog zou kunnen zijn als het bedrag dat hij zou kunnen vragen in naam van een feitelijke vereniging. Daarmee blijft het financiële risico voor de natuurlijke persoon in kwestie als voor de Vlaamse overheid, hetzelfde. Het financiële risico is met andere woorden onvoldoende om het verschil in behandeling te verantwoorden. De Raad vraagt alsnog in een redelijke verantwoording als de bepaling wordt behouden.

Reactie: het voorontwerp van decreet mikt met de erkenning van internationale ambassadeurs Amateurkunsten en de daaruit voortvloeiende mogelijkheid tot tussenkomsten voor vertegenwoordiging in het buitenland, op een eerder beperkt aantal amateurkunstenaars of -groepen met een hoog artistiek niveau en een zekere reputatie. Om erkend te kunnen worden, wordt ook verwacht dat de amateurkunstenaars of -groepen al enige internationale ervaring hebben opgedaan. De decreetgever richt zich met andere woorden op gevorderde, mature amateurkunstenaars met voldoende ervaring, professionaliteit en standvastigheid. Het gaat om amateurkunstenaars en -groepen die zichtbaar actief zijn, een grote uitstraling hebben en zich artistiek onderscheiden. Het ontwerpdecreet doelt op amateurkunstengroepen die al minstens vijf jaar ononderbroken actief zijn. Door de band genomen beantwoorden feitelijke verenigingen daar in mindere mate aan, is er meer kans dat ze een tijdelijk karakter hebben (tijdelijke collectieven bijvoorbeeld) of een minder actieve werking hebben.

Daarnaast is er wel degelijk ook een groter financieel risico voor een natuurlijk persoon die een beroep doet op tussenkomsten in naam van een feitelijke vereniging dan voor natuurlijk persoon die een beroep doet op tussenkomsten als individueel amateurkunstenaar. De tussenkomsten zullen voor een individueel amateurkunstenaar door de band genomen een stuk lager liggen dan voor (vaak grotere) amateurkunstengroepen (denk aan koren, dans-of theatergezelschappen, brassbands ...). Natuurlijke personen die optreden als vertegenwoordiger van een feitelijke vereniging, zijn niet alleen persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk voor zichzelf maar ook voor alle andere leden die deel uitmaken van de feitelijke vereniging.

Om al deze bovenstaande redenen opteert de decreetgever om voor een driejarige erkenning als internationale ambassadeur Amateurkunsten enkel amateurkunstengroepen met rechtspersoonlijkheid in aanmerking te laten komen voor deze subsidielij. Feitelijke verenigingen kunnen wel een beroep doen op de subsidielij 'tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief'. Daar wordt, in tegenstelling tot deze subsidielij, wel een maximumbedrag bepaald en is het financieel risico daardoor enigszins beperkt.

Randnummer 10

Artikel 4 van het voorontwerp vermeldt de doelstellingen van het decreet. Volgens de Raad van State moet deze bepaling worden weggelaten gezien zij geen rechtsregels stelt en zodoende niet thuishoort in een regelgevende tekst.

Reactie: het advies van de Raad van State werd niet gevolgd. De sectorale decreten binnen het beleidsveld cultuur vermelden steeds de doelstellingen van het decreet. Deze aparte bepaling aan het begin van het decreet maakt meteen aan de lezer duidelijk wat de decreetgever beoogt met deze regelgeving.

Randnummer 11

In artikel 10, 8°, van het voorontwerp wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de nadere regels te bepalen voor het minimale en maximale bedrag van de subsidie. De Raad van State vroeg naar de draagwijdte van die bepaling. Aangezien die bepaling geen betrekking heeft op de koepelorganisaties voor amateurkunsten stemde de Raad ermee in om de tekst ervan te vervangen als volgt: "het minimale en maximale bedrag van de meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen, vermeld in artikel 31 en de projectsubsidies voor internationale projectsubsidies, vermeld in artikel 38, 45 en 60;".

Reactie: artikel 10, 8° werd in die zin aangepast.

Randnummer 12

Luidens artikel 11, §2, 2°, van het voorontwerp erkent de subsidieontvanger het belang van het Nederlands bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten. In arrest nr. 97/2014 van 30 juni 2014 heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat de gemeenschappen niet, middels subsidies, het gebruik der talen mogen regelen, behoudens in de in artikel 129, § 1, van de Grondwet bedoelde aangelegenheden. Zoals uit de tekst van voormeld artikel blijkt houdt dit geen verplichting in om het Nederlands te gebruiken. De subsidieontvanger moet zicht er enkel toe verbinden het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten. Dit werd ook bevestigd door gemachtigde aan de Raad van State, met de aanvulling dat het gaat om een verplichting die generiek wordt opgelegd om tegemoet te komen aan artikel 76/2, 9° van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019. De Raad van State stemde hiermee in en merkt op dat het raadzaam zou zijn om in de memorie van toelichting te verduidelijken welke vorm die erkenning van het belang van het Nederlands moet aannemen.

Reactie: ingevolge de opmerking van de Raad van State werd in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 11 ingevoegd dat de aanvrager hieromtrent een verklaring op eer zal moeten afleggen bij de verantwoording.

Randnummer 13

Luidens artikel 25, 3°, van het voorontwerp is een van de beoordelingscriteria aan de hand waarvan de beoordeling van een aanvraag van een koepelorganisatie voor amateurkunsten gebeurt "de manier waarop de koepelorganisatie werkt aan verbinding, inclusie en diversiteit".

Naar aanleiding van de vraag van de Raad van State over de draagwijdte van die bepaling, werd voorgesteld om die tekst te vervangen door het volgende:

"de mate waarin de koepelorganisatie bijdraagt tot verbinding, inclusie en diversiteit;" De Raad van State stemde hier mee in.

Reactie: artikel 25, 3° word in die zin aangepast.

Randnummer 14

Luidens artikel 49, 5°, van het voorontwerp mag, als de aanvrager van een subsidie voor internationale projecten een werkingssubsidie ontvangt als koepelorganisatie voor amateurkunsten, het project waarvoor de subsidie wordt gevraagd geen deel uitmaken van de internationale werking, vermeld in het beleidsplan of de beheersovereenkomst.

In de memorie van toelichting bij die bepaling wordt evenwel enkel gewag gemaakt van een project dat deel uitmaakt van de in de beheersovereenkomst omschreven internationale werking. De Raad van State stemde er mee in om in artikel 49, 5°, van het voorontwerp de woorden "het beleidsplan of" te schrappen.

Reactie: de tekst in artikel 49, 5° werd in die zin aangepast.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit ontwerp van Amateurkunstendecreet valt enkel onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

II. Toelichting bij de artikelen

HOOFDSTUK 1

Dit hoofdstuk omvat de algemene bepalingen.

Artikel 1

Dit artikel verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

Artikel 3

Verklaart de begrippen die in het ontwerp van decreet voorkomen.

1° administratie: behoeft geen verdere uitleg;

2° amateurkunsten: duidt op het geheel van kunstbeoefenaars die in hun vrije tijd, los van een beroepsmatige activiteit, actief kunst beoefenen. Binnen dat geheel bewegen amateurkunstenaars zich binnen een heel breed spectrum: van mensen die occasioneel tot intensief kunst beoefenen, van beginnende tot (ver)gevorderde kunstenaars, van jongeren tot ouderen, van mensen die zich toeleggen op één specifieke kunstvorm tot zij die zich bekwamen in meerdere kunstvormen of die met elkaar combineren. Het kan zowel gaan om mensen die individueel bezig zijn met hun artistieke praktijk of eerder in groepsverband artistiek actief zijn. De amateurkunsten als geheel hebben een drieledige finaliteit: een artistieke, een verbindende en een educatieve. Het artistieke aspect van de amateurkunsten slaat op de creatie en de productie van artistiek werk binnen één of meerdere kunstvormen. Het verbindende aspect van de amateurkunsten duidt op de sociale kracht van de amateurkunsten om mensen samen te brengen, vorm en inhoud te geven aan de relaties en interacties tussen mensen. Amateurkunsten draagt op die manier expliciet bij aan gemeenschapsvorming. Het educatieve aspect van de amateurkunsten betekent dat amateurkunsten leeromgevingen creëren waarin kunstbeoefenaars kennis kunnen opdoen over de artistieke praktijk, artistieke en sociale vaardigheden ontwikkelen en competenties uitbouwen;

3° amateurkunstenaar: duidt op een individu dat, los van een beroepsmatige activiteit, actief kunst beoefent in de vrije tijd;

4° amateurkunstengroep: duidt op het samengaan van meerdere amateurkunstenaars die samen kunst beoefenen in de vrije tijd, los van een beroepsmatige activiteit. Het kan gaan om een tijdelijk of langdurig samenwerkingsverband bijvoorbeeld in de vorm van een club, een vereniging, een gezelschap, een koor, een muzikband, een collectief, een tijdelijk project, ...;

5° beleidsperiode: behoeft geen verdere uitleg;

6° beleidsplan: behoeft geen verdere uitleg;

7° buitenland: om het gebied dat zich buiten het taalgebied van de Vlaamse Gemeenschap bevindt aan te geven, dienen in het kader van dit ontwerp van decreet ook het Franse en Duitse taalgebied in België als buitenland beschouwd te worden;

8° koepelorganisatie voor amateurkunsten: is een organisatie die via een gestructureerd aanbod ondersteuning biedt aan amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen binnen één specifieke kunstdiscipline. Het decreet ondersteunt één koepelorganisatie per kunstdiscipline: één voor dans, één voor beeldende kunsten, één voor fotografie, film en mediakunst, één voor theater, één voor instrumentale muziek, één voor vocale muziek, één voor volksmuziek en jazz, één voor lichte muziek en één voor schrijven en woord;

9° kunstdiscipline: duidt op een specifieke (verzamel)naam voor een kunstvorm waaronder zich nauw met elkaar verwante kunstvormen kunnen situeren. De groepering van diverse kunstvormen tot negen kunstdisciplines is een manier om het ondersteuningsaanbod voor de amateurkunsten beleidsmatig en op maat van de noden eigen aan een specifieke kunstdiscipline te structureren. De kunstdisciplines zelf behoeven geen verdere uitleg;

10° meerjarige subsidie: behoeft geen verdere uitleg;

11° projectsubsidie: behoeft geen verdere uitleg;

12° rechtspersoon zonder winstgevend doel: om beschouwd te worden als een rechtspersoon zonder winstgevend doel moet voor privaatrechtelijke organisaties het uitkeren van vermogensvoordelen statutair of wettelijk zijn uitgesloten. Dat is bijvoorbeeld het geval voor een vereniging zonder winstoogmerk, een stichting of een coöperatieve vennootschap met sociaal oogmerk. Rechtspersonen waar het uitkeren van een vermogensvoordeel aan de leden of vennoten inherent samenhangt met het doel van de vennootschap, zoals bijvoorbeeld een naamloze vennootschap of een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid kunnen niet beschouwd worden als een rechtspersoon zonder winstgevend doel;

13° werkingssubsidie: hier wordt verduidelijkt wat er onder een werkingssubsidie verstaan wordt. Conform de Cultuurpactwetgeving moet die bestaan uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, een basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten;

Artikel 4

De Vlaamse Gemeenschap wil met dit ontwerp van decreet de bloei van een kwaliteitsvol, dynamisch en divers amateurkunstenlandschap stimuleren.

Een kwaliteitsvol amateurkunstenlandschap is een landschap dat voorziet in voldoende en diverse ondersteuningsmogelijkheden voor amateurkunstenaars, waarin kwalitatieve groei en talentontwikkeling centraal staan.

Een dynamisch amateurkunstenlandschap is een landschap dat ruimte biedt aan nieuwe maatschappelijke of artistieke ontwikkelingen en evoluties.

Een divers amateurkunstenlandschap is een landschap dat ruimte biedt aan en rekening houdt met het brede spectrum waarin amateurkunstenaars opereren: de verscheidenheid in kunstvormen, de variatie in leeftijd en achtergrond, de individuele kunstbeoefening dan wel de beoefening in groep, de intensiteit waarmee amateurkunstenaars aan de slag zijn, de verscheidenheid in opbouw van artistieke competenties, de verschillende ambitieniveaus,

Daarnaast heeft het ontwerp van decreet tot doel om de samenwerking met de professionele kunsten en het deeltijds kunstonderwijs te bevorderen. Beide sectoren zijn natuurlijke en versterkende partners van de amateurkunsten als belangrijke motors voor talentontwikkeling van amateurkunstenaars.

Als derde doelstelling wil dit ontwerp van decreet de internationale uitstraling van de amateurkunsten vergroten. Daarmee wordt zowel de kruisbestuiving en uitwisseling bedoeld op artistiek, sociaal en educatief vlak als de promotie van de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland.

Dit ontwerp van decreet valoriseert de driedelige finaliteit van de amateurkunsten door expliciet haar artistieke, verbindende en educatieve component te benoemen. Het artistieke aspect van de amateurkunsten slaat op de creatie en de productie van artistiek werk binnen één of meerdere kunstvormen. Het verbindende aspect van de amateurkunsten duidt op de sociale kracht van de amateurkunsten om mensen samen te brengen, vorm en inhoud te geven aan de relaties en interacties tussen mensen. Amateurkunsten dragen op die manier expliciet bij aan gemeenschapsvorming. Het educatieve aspect van de amateurkunsten betekent

dat amateurkunsten leeromgevingen creëren waarin kunstbeoefenaars kennis kunnen opdoen over de artistieke praktijk, artistieke en sociale vaardigheden ontwikkelen en competenties uitbouwen.

1° Dit ontwerpdecreet wil haar doelstellingen in eerste instantie bereiken door per kunstdiscipline een koepelorganisatie voor amateurkunsten te subsidiëren die de doelstellingen van het decreet vertaalt in haar werking, op maat van de realiteit, mogelijkheden en opportuniteiten van het amateurkunstenlandschap binnen de kunstdiscipline. De koepelorganisaties spelen via hun uitgebreid discipline-dekkend aanbod een centrale rol om de doelstellingen van dit decreet te bereiken.

2° en 3° In tweede instantie wil het ontwerp van decreet haar doelstelling om een rijk, dynamisch en divers landschap te stimuleren eveneens behalen door rechtstreekse ondersteuning te bieden aan amateurkunstenaars via de lancering van een aantal subsidielijnen. Binnen die subsidielijnen worden criteria vastgelegd die bijdragen om de doelstellingen van het decreet met betrekking tot samenwerking met de professionele kunstensector en het deeltijds kunstonderwijs en de internationale uitstraling van de amateurkunsten te verwezenlijken.

Het ontwerp van decreet lanceert met het oog op de realisatie van haar doelstellingen volgende subsidie-instrumenten:

1° de werkingssubsidies voor de koepelorganisaties voor amateurkunsten hebben als doelstelling om de amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen binnen een specifieke kunstdiscipline te ondersteunen en via de invulling van zes kernopdrachten, bij te dragen aan de doelstelling van het decreet, vermeld in het eerste lid;

2° de meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen hebben als doelstelling om amateurkunstengroepen met ambitie een boost te geven om te professionaliseren en de samenwerking met de professionele kunsten en/of het deeltijds kunstonderwijs aan te gaan;

3° de tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief hebben als doelstelling om via internationale uitwisseling bij te dragen aan kwalitatieve groei en talentontwikkeling van de amateurkunstenaars en internationale uitstraling te geven aan de Vlaamse amateurkunsten;

4° de subsidies voor internationale projecten hebben als doelstelling om via de organisatie van internationale projecten in het binnen- of buitenland, bij te dragen aan kwalitatieve groei en talentontwikkeling van de amateurkunstenaars en internationale uitstraling te geven aan de Vlaamse amateurkunsten;

5° de tussenkomsten voor internationale ambassadeurs Amateurkunsten hebben zowel als doelstelling om via de erkenning van excellerende amateurkunstenaars- of groepen de zichtbaarheid, uitstraling en promotie van de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland te verhogen als om bij te dragen aan verdere kwalitatieve groei en talentontwikkeling van de internationale ambassadeurs Amateurkunsten.

HOOFDSTUK 2

Dit hoofdstuk omvat de gemeenschappelijke bepalingen voor alle subsidies.

Artikel 5

Dit artikel heeft betrekking op alle subsidieaanvragen binnen dit ontwerp van decreet. Het bepaalt dat het de administratie is die nagaat of de subsidieaanvraag voldoet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden. Ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een subsidieaanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vraagt en resulteert in een ja of nee.

Artikel 6

Dit artikel heeft betrekking op alle subsidieaanvragen binnen dit ontwerp van decreet. Per subsidie-instrument binnen het decreet worden subsidievoorwaarden bepaald. Subsidievoorwaarden bepalen of een aanvraag al dan niet in aanmerking komt voor een subsidie. Ze houden een, al dan niet gedeeltelijke, inhoudelijke afweging in. Een aanvraag wordt getoetst aan de subsidievoorwaarden bij de beoordeling van de subsidieaanvraag.

De subsidievoorwaarden zijn terug te vinden in de artikels 7 en 24 voor de werkingssubsidies voor koepelorganisaties voor amateurkunsten, in de artikels 7 en 35 voor de meerjarige subsidies voor amateurkunstengroepen, in de artikels 7 en 41 voor de tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief, in de artikels 7 en 49 voor de subsidies voor internationale projecten en in de artikels 7 en 63 voor de tussenkomsten voor vertegenwoordiging in het buitenland voor de internationale ambassadeurs Amateurkunsten.

Dit artikel bepaalt in het eerste lid dat wanneer een subsidieaanvraag niet voldoet aan één van de subsidievoorwaarden zoals die nader bepaald zijn in de artikels 7, 24, 35 en 49, de beoordelingscommissie zal adviseren om geen subsidie toe te kennen aan de aanvrager. Dit artikel bepaalt in het tweede lid, specifiek voor tussenkomsten voor vertegenwoordiging in het buitenland voor internationale ambassadeurs Amateurkunsten, dat wanneer een subsidieaanvraag niet voldoet aan één van de subsidievoorwaarden zoals in de artikels 7 en 63 zijn bepaald, de administratie zal adviseren om geen subsidie toe te kennen aan de aanvrager. Dit artikel bepaalt ten slotte in het derde lid, specifiek voor tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief, dat wanneer een subsidieaanvraag niet voldoet aan één van de subsidievoorwaarden zoals in de artikels 7 en 41 zijn bepaald, de administratie zal beslissen om geen subsidie toe te kennen.

Artikel 7

Het eerste lid bepaalt dat het budget voor de uitvoering van dit ontwerp van decreet geen automatisch of vaststaand gegeven is, maar jaarlijks wordt onderhandeld bij de begrotingsbesprekingen en vervolgens vastgelegd wordt in de uitgavenbegroting.

Het tweede en het derde lid geven uitvoering aan de Europese regels inzake staatssteun. Zoals vermeld in artikel 4 wordt ter verwezenlijking van de doelstellingen van dit ontwerp van decreet voorzien in verschillende subsidie-instrumenten. Het valt daarbij niet uit te sluiten dat minstens een deel van de toegekende subsidies beschouwd dient te worden als staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Dit artikel bepaalt in dat opzicht dat bij de toekenning van steun in het kader van dit ontwerp van decreet steeds de bepalingen van de algemene groepsvrijstellingsverordening zullen worden nageleefd, op grond waarvan de steun als verenigbaar met de interne markt beschouwd wordt. Wanneer een steunregeling zich beroept op deze algemene groepsvrijstellingsverordening moeten enkele grenzen en voorwaarden uit deze verordening uitdrukkelijk opgenomen worden in de betrokken steunregelingen. Gelet op die vereiste worden in artikel 7 van dit ontwerp van decreet enkele voorwaarden uit de groepsvrijstellingsverordening expliciet overgenomen als subsidievoorwaarden.

Ook de overige bepalingen van de algemene groepsvrijstellingsverordening zullen steeds worden nageleefd door de administratie bij de toekenning van subsidies binnen dit ontwerp van decreet.

De steunintensiteit per begunstigde zal daarbij steeds conform artikel 53, lid 6 tot en met lid 9, van de algemene groepsvrijstellingsverordening zijn.

Artikel 8

Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

Artikel 9

Dit artikel omschrijft de gemeenschappelijke ontvankelijkheidsvoorwaarden voor alle subsidieaanvragen in dit decreet. Ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een subsidieaanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, feitelijk meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vergt, resulterend in een ja of nee. Dit wordt beoordeeld door de administratie. Dit artikel bepaalt dat een subsidieaanvraag enkel behandeld wordt als ze tijdig wordt ingediend én als ze volledig is én als ze voldoet aan de vormvereisten. Dit artikel bevat een delegatie aan de Vlaamse Regering om die bepalingen verder procedureel uit te werken.

Artikel 10

Dit artikel bevat een delegatie aan de Vlaamse Regering voor het bepalen van de nadere procedurele regels. De algemene principes, voorwaarden en criteria, en de algemene regels voor beoordeling en toezicht zijn, conform de Cultuurpactwetgeving van 1973, bepaald in het ontwerp van decreet. De nadere bepaling heeft enkel betrekking op in de tijd wijzigbare manieren van uitvoering, de nadere uitwerking van beoordelingscriteria, nadere administratieve verplichtingen voor de ontvanger van een subsidie, en de modaliteiten inzake de toekenning en uitbetaling van, en toezicht op een subsidie. Conform de Cultuurpactwetgeving kunnen er geen nieuwe subsidievoorwaarden bij besluit van de Vlaamse Regering worden ingevoerd.

Door deze delegatie aan de Vlaamse Regering realiseert de decreetgever een aanzienlijke vereenvoudiging ten opzichte van het decreet van 22 december 2000. Ze houdt rekening met de richtlijnen van de Raad van State en de omzendbrief Wetgevingstechniek die aanraden om in een decreet de hoofdlijnen te bepalen, met het oog op gelijkberechtiging en de billijke inzet van gemeenschapsmiddelen, en alles wat met uitvoering te maken heeft te delegeren aan de Vlaamse Regering. Dit kan betrekking hebben op procedures, tijdstippen, aantallen, bedragen, percentages, samenstelling van dossiers, benoemingen enzovoort. De Vlaamse Regering kan op haar beurt het vastleggen van bepaalde details doordelegeren aan de minister van Cultuur of aan de administratie.

De uitwerking van bijvoorbeeld de beoordelingsprocedure van de subsidieaanvragen van de koepelorganisaties voor amateurkunsten hoort niet in het ontwerp van decreet thuis. Dit wordt bijgevolg gedelegeerd aan de Vlaamse Regering. Voor de uitwerking van de nadere regels houdt de Vlaamse Regering rekening met de eigenheid van elk subsidie-instrument en de proportionaliteit ten opzichte van de eventuele begrenzing van het maximale subsidiebedrag. Dat betekent bijvoorbeeld dat de modaliteiten voor het bekomen van een tussenkomst voor deelname aan een buitenlands initiatief minder stringent zijn dan de modaliteiten voor het bekomen van een werkingssubsidie.

Artikel 11

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 12

Organisaties die op basis van dit decreet een subsidie ontvangen zijn onderworpen aan bepaalde verplichtingen, de subsidievereisten. De administratie controleert of

de organisatie voldoet aan deze subsidievereisten, en of de subsidie wordt aangewend voor het doel waarvoor ze is verleend.

Aangezien de Algemenebepalingenwet (Voluit: de wet van 16 mei 2023 met betrekking tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof) deel uitmaakt van een bindend opgelegde regelgeving vanwege de federale overheid aan de gemeenschappen en gewesten, kan de decreetgever in beginsel niet in meer specifieke regeling voorzien, tenzij via de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Dat artikel bepaalt dat decreten rechtsbepalingen kunnen bevatten waarvoor de decreetgever niet bevoegd is, voor zover het bepalingen betreft die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid.

Artikel 11 van de Algemenebepalingenwet van 16 mei 2003 bepaalt dat iedere subsidie verleend door de in artikel 2 opgesomde gemeenschappen en gewesten of door een rechtspersoon die rechtstreeks of onrechtstreeks door één van die gemeenschappen en gewesten wordt gesubsidieerd, daarin begrepen ieder door hen zonder interest verleend terugvorderbaar voorschot, moet worden aangewend voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend. De mogelijkheid voor de aanvrager om te motiveren dat afwijkingen van het aanvraagdossier, het beleidsplan of de beheersovereenkomst noodzakelijk waren, steunt op het principe van de impliciete bevoegdheden en voldoet aan de voorwaarden voor het invoeren van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De voorgestelde aanvulling is immers noodzakelijk voor de zinvolle uitoefening van een aan de gemeenschappen uitdrukkelijk toegewezen bevoegdheid. Bij de realisatie van een voorgenomen werking of het opzetten van een project spelen vele omstandigheden mee die ertoe kunnen leiden dat de werking of het project, ondanks de geleverde inspanningen van de organisatie en de overige betrokkenen, niet loopt zoals gepland. Het zou onredelijk zijn om in dergelijke gevallen steeds tot een verplichte en volledige terugvordering over te moeten gaan zonder rekening te kunnen houden met de specifieke omstandigheden van elk geval.

De federale aangelegenheid leent zich daarom tot een gedifferentieerde regeling. Er is sprake van een marginale weerslag van de hier voorgestelde afwijking. Deze afwijking is immers niet de norm: het principe is nog steeds dat artikel 11 tot en met 14 van de Algemenebepalingenwet van 16 mei 2003 van toepassing zijn op subsidies die verleend zijn door een entiteit van de Vlaamse deelstaatoverheid of door een andere rechtspersoon, die rechtstreeks of onrechtstreeks van de Vlaamse Gemeenschap een subsidie krijgt (artikel 76, eerste lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019).

Toelichting bij de subsidievereisten:

1° gaat over de verplichte steun- en logovermelding van de Vlaamse overheid. Deze algemene verplichting, vermeld in Omzendbrief 2014/30 Huisstijl voor de Binnenlandse Communicatie van de Vlaamse overheid, is niet decretaal verankerd. Ze wordt daarom steeds in de regelgeving binnen Cultuur opgenomen zodat er juridische duidelijkheid ontstaat voor subsidieaanvragers en -ontvangers.

2° de organisatie of amateurkunstenaar engageert zich om bij uitvoering van een gesubsidieerde activiteit het Nederlands te erkennen. De aanvrager zal hieromtrent een verklaring op eer moeten afleggen bij de verantwoording.

Artikel 13

Het toezicht op de verantwoording van de subsidie wordt in het uitvoeringsbesluit uitgewerkt, waarbij de Vlaamse Codex Overheidsfinanciering de richtlijnen bepaalt.

Voor de koepelorganisaties voor amateurkunsten met een beheersovereenkomst voorziet het ontwerp van decreet naast een toezicht op het jaarlijks in te dienen verantwoordingsdossier ook halfweg de beleidsperiode een evaluatie van de uitvoering van de beheersovereenkomst door de administratie, daarbij eventueel bijgestaan door externe experts (zie ook artikel 31). De administratie gaat hiervoor op bezoek ter plaatse. Op deze manier kan worden vastgesteld of de organisatie op het goede spoor zit en aan de subsidievereisten voldoet. Indien niet, kan de administratie suggesties doen aan de organisatie, bijvoorbeeld een bijsturing van de werking op een bepaald punt. In flagrante gevallen kan dit een signaal opleveren waarna de overheid maatregelen zou kunnen nemen, zoals een bijsturing van het beleid. In voorkomend geval zal dit gebeuren na overleg met de betrokken organisatie, wat behoort tot de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Dit artikel somt de mogelijke sancties op als er bij het toezicht ernstige tekortkomingen worden vastgesteld, en legt ook hier de nadruk op de redelijke verhouding, de proportionaliteit. Een ernstige tekortkoming kan bijvoorbeeld zijn dat er met de subsidie andere activiteiten zijn gerealiseerd dan waarvoor de subsidie was bedoeld.

De opgesomde mogelijke sancties impliceren een verruiming van artikel 13 van de Algemenebepalingenwet van 16 mei 2003, die enkel voorziet in een (volledige) automatische terugbetaling van reeds uitgekeerde middelen als de begunstigde de voorwaarden niet naleeft waaronder de subsidie werd verleend, de subsidie niet aanwendt voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend of de controle verhindert, zonder dat er een appreciatiemogelijkheid vanwege de overheid is. Deze mogelijkheid tot afweging en differentiëring steunt op het principe van de impliciete bevoegdheden en voldoet aan de voorwaarden voor het invoeren van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De voorgestelde aanvulling is immers noodzakelijk voor de zinvolle uitoefening van een aan de gemeenschappen uitdrukkelijk toegewezen bevoegdheid. Net zoals gemotiveerd in de toelichting bij artikel 12 zou het onredelijk zijn om in gevallen, waar ondanks alle inspanningen van de betrokkenen iets niet loopt zoals gepland, steeds te moeten overgaan tot volledige terugvordering.

De weerslag van deze bepaling op de federale aangelegenheid heeft een marginaal karakter. De afwijking betekent niet dat de in de Algemenebepalingenwet vervatte regels volledig buiten toepassing worden gelaten. Wanneer ernstige tekortkomingen worden vastgesteld betekent de afwijking voorzien in artikel 13 immers niet dat er geen maatregelen zouden worden opgelegd, maar enkel dat de opgelegde maatregelen in verhouding staan tot de inbreuk.

Artikel 14

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 15

De pool van experts is een wervingsreserve waaruit de administratie kan putten om beoordelingscommissies samen te stellen die mee instaan voor de uitvoering van dit ontwerp van decreet.

Artikel 16

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 17

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

HOOFDSTUK 3

Dit hoofdstuk omvat de bepalingen voor de werkingssubsidies voor koepelorganisaties voor amateurkunsten.

Afdeling 1.

Deze afdeling omvat de algemene bepalingen voor de werkingssubsidies voor koepelorganisaties voor amateurkunsten.

Artikel 18

Dit artikel bevat de kernopdrachten die de koepelorganisaties voor amateurkunsten moeten uitvoeren:

1° de koepelorganisaties bouwen een werking uit op maat van de amateurkunstenaars binnen hun kunstdiscipline. Ze stellen zich daarbij dienstverlenend op: ze voorzien in begeleiding en ondersteuning van de kunstbeoefenaars op diverse vlakken, zowel artistiek, financieel, praktisch, enz. Talentontwikkeling staat centraal in het aanbod van de koepelorganisaties. Elke organisatie legt eigen accenten en heeft oog voor de verschillende expressievormen binnen de kunstdiscipline, ook voor de eventuele evoluties en trends inzake nieuwe genres die zich voordoen binnen de discipline;

2° de koepelorganisaties zijn dé experts op het vlak van hun kunstdiscipline binnen het amateurkunstenveld. Ze verzamelen kennis en informatie, houden die actueel en ontsluiten deze kennis via onder meer hun website. Ze stellen zich op als aanspreekpunt met betrekking tot hun kunstdiscipline naar overheden, andere beleidsdomeinen, andere sectoren enz. Voor een aantal disciplines als koorzang, instrumentale muziek, theater, ... is het hebben van een documentatiecentrum of bibliotheek onontbeerlijk. Kunstbeoefenaars binnen deze disciplines moeten partituren, theaterteksten,... kunnen raadplegen of ontlenen voor de uitoefening van hun artistieke praktijk. De uitbouw van een documentatiecentrum of bibliotheek is voor sommige koepelorganisaties dus een belangrijke opdracht;

3° gezien de internationale uitstraling van de Vlaamse amateurkunsten vormt internationalisering een belangrijk aspect van de werking van de koepelorganisaties. Ze faciliteren de internationale uitwisseling van amateurkunstenaars door zich bijvoorbeeld te engageren in bestaande internationale netwerken, zelf een internationaal netwerk uit te bouwen, internationale projecten te organiseren, enzovoort. Internationale uitwisseling kan immers ook een motor zijn van talentontwikkeling. Naast het versterken van de internationale uitstraling van de Vlaamse amateurkunsten door actieve internationale netwerking en uitwisseling, is de internationale werking van de koepelorganisaties ook een verrijking voor de amateurkunstenaars op het vlak van talentontwikkeling en kwaliteitsbevordering.

4° de koepelorganisaties voor amateurkunsten werken maximaal samen met elkaar in functie van efficiëntie en kennis- en praktijkdeling. Bij de organisatie van projecten vinden ze elkaar voor zowel inhoudelijke als praktische efficiëntiewinsten. Die samenwerking moet een automatische reflex zijn. Ook voor het ontplooiën van de reguliere werking (bijvoorbeeld de uitwerking van het ondersteuningsaanbod, de ontwikkeling van digitale platformen,...) wordt maximaal samengewerkt.

5° samenwerken met ander sectoren en het zoeken naar kruisbestuivingen zit in het DNA van de koepelorganisaties. Ze hebben expliciete aandacht voor de samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs en de professionele kunsten als natuurlijke partners van de amateurkunsten en aandrijvers van talentontwikkeling. Het gaat meer concreet om de samenwerking met de academies deeltijds kunstonderwijs en het bereiken van professionele kunstenaars met het oog op de talentontwikkeling van amateurkunstenaars.

6° het ontwerp van decreet geeft de koepelorganisaties de opdracht om met een geormerkt budget een instrument te ontwikkelen dat gerichte impulsen voorziet voor amateurkunstenaars en -groepen. Die impulsen moeten talentontwikkeling en groei stimuleren. Voor deze kernopdracht krijgen de koepelorganisaties bijkomende middelen die enkel en alleen hiervoor gebruikt kunnen worden. De middelen vloeien bij voorkeur rechtstreeks naar de kunstbeoefenaars en moeten hen het nodige duwtje in de rug geven en de kans bieden om verder artistiek te groeien en te ontwikkelen. Via deze impulsen wil het ontwerpdecreet de amateurkunstenaars zuurstof geven en zorgen voor de nodige dynamiek in het veld. Indien een koepelorganisatie kan aantonen dat rechtstreekse financiële injecties aan kunstbeoefenaars minder aangewezen of niet relevant zijn in het kader van talentontwikkeling binnen haar kunstdiscipline, kan ze de middelen ook inzetten voor een alternatief instrument. Het blijft ook daar belangrijk dat de middelen rechtstreekse impulsen bieden ter ondersteuning van talentontwikkeling. De koepelorganisaties zetten in hun beleidsplan uiteen hoe dit instrument eruit zal zien en welke specifieke noden binnen de kunstdiscipline daarmee beantwoord worden. De uitwerking van het instrument wordt verder vormgegeven in de beheersovereenkomst.

In het tweede lid van dit artikel wordt aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid gegeven om in het verlengde van en aansluitend bij de hierboven beschreven kernopdrachten aan één of meer koepelorganisaties bijkomende opdrachten te geven. Indien dat het geval zou zijn, maken deze opdrachten steeds deel uit van een aparte onderhandeling en worden ze opgenomen in (een addendum bij) de beheersovereenkomst tussen de koepelorganisatie en de Vlaamse Regering.

Artikel 19

Dit artikel voorziet de rechtsgrond aan de Vlaamse Regering om voor elke beleidsperiode, per kunstdiscipline werkingssubsidies toe te kennen aan één koepelorganisatie voor amateurkunsten. Het decreet voorziet daarnaast ook een rechtsgrond aan de Vlaamse Regering om bij het begin van een beleidsperiode werkingssubsidies toe te kennen aan een nieuwe of bestaande koepelorganisatie voor amateurkunsten voor een andere, nieuwe kunstdiscipline dan diegene die tot nu toe in artikel 3, 11° zijn bepaald. De decreetgever beoogt daarmee in te spelen op mogelijke evoluties binnen de sector en eventuele nieuwe kunstdisciplines ook kansen tot ondersteuning te geven.

Paragraaf 2 bevestigt dat reservevorming mogelijk is en delegeert aan de Vlaamse Regering het vastleggen van de regels hiervoor.

Artikel 20

Artikel 9 bepaalt de drie ontvankelijkheidsvoorwaarden die voor alle subsidieaanvragen van toepassing zijn. Dit artikel somt de bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden op waaraan de koepelorganisaties voor amateurkunsten moeten voldoen. Ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een subsidieaanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vraagt en resulteert in een ja of nee.

Artikel 21

Bij de koepelorganisaties voor amateurkunsten die al worden gesubsidieerd binnen dit decreet, beoordeelt de beoordelingscommissie de plannen van de organisaties met betrekking tot de toekomstige werking zoals uiteengezet in het beleidsplan. Ze doet dat aan de hand van de beoordelingscriteria zoals die in artikel 27 worden opgesomd. De beoordelingscommissie nodigt de koepelorganisaties uit om over de inhoud van hun beleidsplan in gesprek te gaan. Dat geeft de organisaties de kans

hun plannen nader toe te lichten en de commissie de kans om bijkomende vragen te stellen. Deze werkwijze heeft tot doel bij te dragen aan een kwaliteitsvol advies.

Indien een organisatie met een werking voor een andere, nieuwe kunstdiscipline een aanvraag indient om gesubsidieerd te worden als koepelorganisatie voor amateurkunsten voor die nieuwe discipline, zal de beoordelingscommissie bijkomend ook beoordelen of het enerzijds weldegelijk over een nieuwe kunstdiscipline gaat en geen subdiscipline of afgeleide vorm van een bestaande kunstdiscipline, en anderzijds of er binnen het Vlaamse amateurkunstenlandschap wel degelijk een nood en behoefte is om specifiek met betrekking tot die kunstdiscipline een werking te subsidiëren. De beoordelingscommissie kan in dat geval uitgebreid worden met leden die expertise hebben over die andere, nieuwe kunstvorm. Die leden hoeven niet noodzakelijk deel uit te maken van de pool van experts.

Artikel 22

Dit artikel bepaalt de elementen waar de beoordelingscommissie zich moet op beroepen om een subsidieadvies te formuleren.

De beoordelingscommissie toetst daarbij in eerste instantie of de subsidieaanvraag voldoet aan de subsidievoorwaarden die in artikel 7 en 25 zijn bepaald. Een aanvraag die niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert in een advies tot niet-subsidiëring.

Vervolgens toetst de beoordelingscommissie of de subsidieaanvraag voldoet aan de beoordelingscriteria die in artikel 27 staan opgesomd.

Artikel 23

Dit artikel voorziet de rechtsgrond aan de Vlaamse Regering om te beslissen welke koepelorganisaties voor amateurkunsten voor de volgende beleidsperiode werkingsmiddelen toegekend krijgen en wat de hoogte is van het subsidiebedrag dat de organisaties ter beschikking krijgen.

Artikel 24

Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

Artikel 25

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden waaraan de koepelorganisaties voor amateurkunsten moeten voldoen, naast de subsidievoorwaarden bepaald in artikel 7, om in aanmerking te komen om werkingsmiddelen te krijgen. Subsidievoorwaarden zijn net als de ontvankelijkheidsvoorwaarden binaire voorwaarden, waarop enkel ja of nee kan worden geantwoord.

Wanneer een subsidieaanvraag niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert dit in een advies tot niet-subsidiëring. Eens er een subsidie wordt toegekend wordt een koepelorganisatie geacht zich te blijven houden aan de subsidievoorwaarden:

1° met een landelijke werking wordt bedoeld dat de koepelorganisaties een werking ontplooiën die gericht is op en bereikbaar is voor amateurkunstenaars in heel Vlaanderen en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

2° behoeft geen verdere uitleg;

3° hiermee wordt bedoeld dat koepelorganisaties met een werking jonger dan twee jaar niet in aanmerking komen om als koepelorganisatie werkingsmiddelen te krijgen. De decreetgever beoogt hiermee de garantie te bieden dat een organisatie voldoende stabiel is en over voldoende opgebouwde kennis en ervaring beschikt.

Artikel 26

De eerste paragraaf van dit artikel beschrijft de voorwaarden waaraan de koepelorganisaties voor amateurkunsten moeten voldoen om de specifieke middelen die ze krijgen voor de uitvoering van hun zesde kernopdracht (beschreven in artikel 18) te kunnen besteden. Met dit geormerkte budget dient elke koepelorganisatie op maat van de noden binnen haar kunstdiscipline een instrument te ontwikkelen dat gerichte impulsen geeft aan amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen om groei en talentontwikkeling te stimuleren. Een koepelorganisatie voor amateurkunsten kan enkel een beroep doen op deze middelen als zij:

1° het instrument dat ze heeft ontwikkeld om groei en talentontwikkeling te stimuleren binnen haar kunstdiscipline, openbaar en bekend maakt via bijvoorbeeld haar website, nieuwsbrieven, sociale media ... zodat amateurkunstenaars een aanvraag kunnen doen of kunnen intekenen op het ontwikkelde aanbod. De koepelorganisatie werkt daarbij aansluitend een aanvraag- of intekenprocedure uit voor de amateurkunstenaar of -groep en communiceert die naar het doelpubliek.

2° een procedure organiseert op basis waarvan ze de aanvragen of intekeningen van geïnteresseerde amateurkunstenaars of -groepen binnen het ontwikkelde instrument voor groei en talentontwikkeling, zal beoordelen om te kunnen beslissen wie van het instrument gebruik kan maken binnen de daartoe voorziene middelen.

3° die inzet voor of toekent aan amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen. Dat kan gaan van beginnende tot meer gevorderde amateurkunstenaars, afhankelijk van de noden en behoeften binnen de kunstdiscipline en de hiaten binnen het al bestaande aanbod voor groei en talentontwikkeling. De middelen kunnen niet toegekend of ingezet worden voor groei en talentontwikkeling van professionele kunstenaars.

4° die enkel en alleen inzet of toekent met het doel om groei en talentontwikkeling te stimuleren.

5° een eenvoudige procedure opzet waarbij de amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen na afloop van het groei- of talentontwikkelingstraject een korte inhoudelijke en financiële toelichting geven.

6° na afloop van het groei of talentontwikkelingstraject controleert of de middelen die ze aan amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen gaf, werden gebruikt voor het doel waarvoor ze werden verleend.

Verder verleent deze eerste paragraaf de machtiging aan de Vlaamse Regering om de nadere regels voor de subsidievoorwaarden voor de koepelorganisaties voor amateurkunsten verder te bepalen in de beheersovereenkomst die elke beleidsperiode wordt opgemaakt.

De tweede paragraaf grijpt terug naar de primaire doelstelling van de zesde kernopdracht: de amateurkunstenaars een financieel duwtje in de rug geven om de kans te bieden verder artistiek te groeien en te ontwikkelen. Met deze rechtstreekse impulsen wil het ontwerpdecreet de amateurkunstenaars zuurstof geven en zorgen voor de nodige dynamiek in het veld. Deze tweede paragraaf van dit artikel beschrijft de voorwaarden waaraan de amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen moeten voldoen om te kunnen genieten van een impulssubsidie met de geormerkte middelen die de koepelorganisaties voor amateurkunsten daarvoor ter beschikking hebben. De voorwaarden zelf behoeven geen verdere uitleg.

Het tweede lid van de tweede paragraaf verleent machtiging aan de Vlaamse Regering om in de beheersovereenkomsten die ze per beleidsperiode sluit met de koepelorganisaties voor amateurkunsten, nadere regels te bepalen voor de voorwaarden waaraan de amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen moeten voldoen om te kunnen genieten van een impulssubsidie.

Artikel 27

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria die de beoordelingscommissie hanteert om de subsidieaanvragen inhoudelijk te wegen.

1° de toelichting bij de te beoordelen kerntaken wordt beschreven in de eerste alinea bij de toelichting in artikel 18; Indien de Vlaamse Regering bijkomende opdrachten zou toewijzen, zijn die steeds bijkomstig ten opzichte van de kernopdrachten. Ze maken sowieso geen deel uit van de beoordeling van de subsidieaanvraag.

2° van de koepelorganisaties wordt verwacht dat ze een werking ontplooien die hun kunstdiscipline en de amateurkunsten in het algemeen in de kijker zet en onder de aandacht brengt bij een breed publiek. Bijvoorbeeld door middel van de deelname aan of organisatie van grote (internationale) evenementen of projecten, het opzetten van samenwerkingsverbanden met andere sectoren of besturen, het ontwikkelen van of meewerken aan communicatietools die de zichtbaarheid van de discipline of de sector in de kijker zetten, ...;

3° de koepelorganisaties hebben de opdracht een werking te ontplooien die afgestemd is op de diversiteit binnen de ruime groep van amateurkunstenaars in heel Vlaanderen. Van hen wordt verwacht dat ze in hun werking en aanbod rekening houden met en initiatieven nemen die afgestemd zijn op de demografische realiteit en uitdagingen van onze diverse samenleving;

4° mensen kunnen op vrijwillige basis verschillende rollen en taken opnemen binnen de werking van een koepelorganisatie voor amateurkunsten. Van de koepelorganisaties wordt verwacht dat zij een beleid hebben ten aanzien van hun vrijwilligers waaruit blijkt hoe zij vrijwilligers aantrekken, betrekken, inspraak geven en ondersteunen;

5° om het inhoudelijk beleidsplan te kunnen uitvoeren stelt de koepelorganisatie voor amateurkunsten een realistische meerjarenbegroting op en kan ze toelichten en onderbouwen welke financiële keuzes ze maakt. De link tussen het inhoudelijke en het zakelijke luik is hier van belang: van de koepelorganisatie voor amateurkunsten wordt verwacht dat ze kan onderbouwen hoe ze haar financiën, mensen en middelen zal inzetten om haar doelstellingen te realiseren. De beoordelingscommissie toetst eveneens de toepassing van de principes van goed bestuur. De beoordelingscommissie baseert zich daarvoor op de Bestuurscode Cultuur (2020) en de vernieuwde versie van de Leidraad voor Cultural Governance van het Bilsen Fonds (2012), waarin acht principes van goed bestuur worden geformuleerd;

6° er wordt verwacht van de koepelorganisatie dat ze in de uitwerking van haar beleid voor de toekomstige beleidsperiode, rekening houdt met de evaluatie van de uitvoering van de beheersovereenkomst van de lopende beleidsperiode (zie ook artikel 31). Zoals vermeld in de toelichting bij artikel 13 van dit ontwerpdecreet, doet de administratie naast een toezicht op het jaarlijks in te dienen verantwoordingsdossier halweg de beleidsperiode ook een evaluatie van de uitvoering van de beheersovereenkomst. Het is de intentie dat de administratie hiervoor op bezoek ter plaatse gaat en daarin wordt bijgestaan door externe experts. Van deze evaluatie wordt een verslag gemaakt, al dan niet met suggesties of aandachtspunten. De koepelorganisatie houdt voor de opmaak van haar beleidsplan rekening met deze evaluatie.

Artikel 28

Dit artikel bepaalt vier specifieke, bijkomende subsidievereisten voor een koepelorganisatie voor amateurkunsten om een werkingssubsidie te krijgen. Daarnaast moet zij ook voldoen aan de in artikel 12 opgesomde algemene subsidievereisten binnen dit decreet, die van toepassing zijn op alle subsidielijnen. De koepelorganisaties voor amateurkunsten die op basis van dit decreet een subsidie ontvangen moeten met andere woorden aan deze zeven vereisten voldoen. De administratie controleert of de koepelorganisatie voor amateurkunsten

aan al deze vereisten voldoet en of de subsidie wordt aangewend voor het doel waarvoor ze is verleend:

1° hoeft geen verdere uitleg;

2° dit betekent dat de koepelorganisaties tijdig en op vraag van de administratie alle nuttige en noodzakelijke gegevens dient aan te leveren via de webtoepassing die de administratie hiervoor ter beschikking stelt;

3° over de principes van goed bestuur kan de Vlaamse Regering nadere richtlijnen bepalen, met de bedoeling te kunnen verwijzen naar bepaalde afsprakenkaders of codes die hiervoor binnen de culturele sector werden ontwikkeld;

4° hoeft geen verdere uitleg.

Artikel 29

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering voor de duur van een beleidsperiode een beheersovereenkomst afsluit met de koepelorganisaties voor amateurkunsten waaraan ze een subsidie toekent. In het geval er na afloop van de lopende beheersovereenkomst niet tijdig een nieuwe beheersovereenkomst zou worden gesloten, zorgt dit artikel ervoor dat er geen vacuüm kan gecreëerd worden door de garantie te bieden aan de koepelorganisaties dat de lopende beheersovereenkomst en het daaraan gekoppelde subsidiebedrag van kracht blijft tot zolang er geen nieuwe beheersovereenkomst is.

Een beleidsperiode duurt vijf jaar. De eerste beleidsperiode loopt van 1 januari 2027 tot en met 31 december 2031.

Artikel 30

Dit artikel bepaalt welke elementen op zijn minst deel uitmaken van de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en elke koepelorganisatie voor amateurkunsten:

1° aan de hand van de missie en de visie wordt het profiel van de koepelorganisatie duidelijk gemaakt;

2° met de doelstellingen worden de strategische en operationele doelstellingen van de koepelorganisatie bedoeld. Die worden telkens helder gekoppeld aan de kernopdrachten die de decreetgever in artikel 18 aan de koepelorganisaties meegeeft;

3° naast het totale toegekende subsidiebedrag staat in de beheersovereenkomst expliciet vermeld welk aandeel daarvan zal besteed worden aan de zesde kernopdracht namelijk de ontwikkeling van een instrument dat gerichte impulsen voorziet voor amateurkunstenaars en -groepen om kwalitatieve groei en talentontwikkeling te stimuleren;

4° bepaalt dat in de beheersovereenkomst afspraken worden gemaakt met betrekking tot de evaluatie van de beheersovereenkomst;

5° indien de Vlaamse Regering, aansluitend op de kernopdrachten, nieuwe of tijdelijke opdrachten zou geven aan een koepelorganisatie, wordt hier een rechtsgrond voorzien om die mee op te nemen in de beheersovereenkomst;

6° hoeft geen uitleg.

Artikel 31

Dit artikel bepaalt dat de administratie de uitvoering van de beheersovereenkomst evalueert. De evaluatie gebeurt halfweg de beleidsperiode. Het opzet is om via een bezoek ter plaatse en bijgestaan door externe experts uit de pool van experts, de uitvoering van de beheersovereenkomst te evalueren. Van die evaluatie wordt een verslag gemaakt met mogelijke aandachtspunten met betrekking tot de werking van de organisatie. De organisatie wordt verwacht rekening te houden met en in te spelen op deze aandachtspunten in haar verdere werking. Bij de indiening van haar beleidsplan voor de volgende beleidsperiode is het de bedoeling dat de koepelorganisatie naast de plannen voor haar toekomstige werking ook een zelfreflectie maakt over haar voorbije werking met betrekking tot de uitvoering van

de beheersovereenkomst. In die zelfreflectie geeft ze onder meer aan hoe ze met de aandachtspunten uit de evaluatie van de uitvoering van de beheersovereenkomst is omgegaan. De mate waarin ze dat deed, is een beoordelingscriterium voor de beoordeling van de nieuwe aanvraag voor werkingssubsidies voor de volgende beleidsperiode.

Afdeling 2.

Deze afdeling bevat de bepaling voor de toekenning van subsidies aan een mogelijke nieuwe koepelorganisatie voor amateurkunsten.

Artikel 32

Dit artikel bepaalt de rechtsgrond aan de Vlaamse Regering om een jaarlijks minimaal bedrag te bepalen voor een mogelijke nieuwe koepelorganisatie voor amateurkunsten. De toekenning van een bedrag kan enkel voor de duur van een volledige beleidsperiode. Een eventuele nieuwe koepelorganisatie volgt dus hetzelfde ritme van de vijfjarige beleidsperiodes als de andere, al gesubsidieerde koepelorganisaties voor amateurkunsten.

HOOFDSTUK 4

Dit hoofdstuk bevat de bepalingen voor de meerjarige subsidies voor amateurkunsten.

Artikel 33

Deze subsidielijn kadert binnen het algemene opzet van het ontwerpdecreet om de rijke en diverse amateurkunstensector sterker naar waarde te schatten en het aantal ondersteuningsmogelijkheden waarbij een rechtstreekse financiële injectie kan gegeven worden aan amateurkunstenaars, uit te breiden. Deze subsidielijn richt zich op amateurkunstengroepen met ambitie en heeft als doel hen een boost te geven op het vlak van kwalitatieve groei en talentontwikkeling. De decreetgever gaat er van uit dat door zuurstof te geven aan ambitieuze amateurkunstengroepen ze stappen vooruit kunnen zetten, met als gevolg dat ze sterker kunnen inzetten op talentontwikkeling, een grotere zichtbaarheid en een meer landelijke uitstraling.

Omdat deze groepen en hun bestuursorganen bijna uitsluitend uit vrijwilligers bestaan, wordt geopteerd voor een eenvoudige subsidieaanvraag en verantwoordingsprocedure, zodat de planlast zo beperkt mogelijk blijft. Om diezelfde reden wordt geopteerd voor een driejarige subsidieperiode. Vanuit de praktijk is het immers zo dat -zeker binnen door vrijwilligers geleide organisaties- een dergelijke projectinzet vaak minstens een jaar voorbereidingstijd vergt vooraleer op kruissnelheid gewerkt kan worden, en dat kwaliteitsverhogende ingrepen bij amateurkunstengroepen op (hoog) niveau ook een langere implementatieduur vragen. Een ondersteuning voor drie jaar moet de amateurkunstengroepen de nodige tijd en ruimte geven om samen met de andere groepsleden kwalitatieve (leer)processen op te starten en die te implementeren in hun werking.

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat om het anderhalf jaar een subsidieaanvraag kan ingediend worden. In het tweede lid wordt bepaald dat de subsidie toegekend wordt voor een periode van drie jaar.

Artikel 34

Artikel 9 bepaalt de drie ontvankelijkheidsvoorwaarden die voor alle subsidieaanvragen van toepassing zijn. Dit artikel somt de bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden op waaraan de amateurkunstengroepen moeten

voldoen. Ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een subsidieaanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vraagt en resulteert in een ja of nee.

Artikel 35

Dit artikel bepaalt de elementen waar de beoordelingscommissie zich moet op beroepen om een subsidieadvies te formuleren. De beoordelingscommissie toetst daarbij in eerste instantie of de subsidieaanvraag voldoet aan de subsidievoorwaarden die in de artikels 7 en 37 zijn bepaald. Een aanvraag die niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert in een advies tot niet-subsidiëring. Vervolgens toetst de beoordelingscommissie of de subsidieaanvraag voldoet aan de beoordelingscriteria die in artikel 38 staan opgesomd.

Artikel 36

Dit artikel bepaalt de rechtsgrond voor de Vlaamse Regering om meerjarige subsidies toe te kennen aan amateurkunstengroepen.

Artikel 37

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden waaraan een amateurkunstengroep moet voldoen, naast de subsidievoorwaarden bepaald in artikel 7, om in aanmerking te komen om een meerjarige subsidie te krijgen. Subsidievoorwaarden zijn net als de ontvankelijkheidsvoorwaarden binaire voorwaarden, waarop enkel ja of nee kan worden geantwoord.

Wanneer een subsidieaanvraag niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert dit in een advies tot niet-subsidiëring. Eens er een subsidie wordt toegekend, wordt een amateurkunstengroep geacht zich te blijven houden aan de subsidievoorwaarden:

1° hiermee wordt bedoeld dat een amateurkunstengroep met een werking jonger dan drie jaar niet in aanmerking komt voor een meerjarige subsidie. Ook groepen die misschien al langer dan drie jaar bestaan maar tijdens de drie jaar voorafgaand aan de subsidieaanvraag langere periodes hadden waarin ze geen activiteiten ontplooiden, komen niet voor subsidie in aanmerking. De decreetgever beoogt hiermee om groepen te subsidiëren die al een zekere maturiteit hebben opgebouwd;

2° behoeft geen verdere uitleg;

3° dit geeft de rechtsgrond aan de Vlaamse Regering om het minimale en maximale bedrag voor een meerjarige subsidie te bepalen. Het gaat in principe om een beperkt subsidiebedrag, dat wordt bepaald in het uitvoeringsbesluit.

Artikel 38

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria die de beoordelingscommissie hanteert om de subsidieaanvragen inhoudelijk te wegen:

1° het ontwerpdecreet mikt op amateurkunstengroepen met een kwaliteitsvolle werking die zich artistiek onderscheiden van andere amateurkunstengroepen binnen één of meer kunstdisciplines;

2° het ontwerpdecreet mikt op toonaangevende amateurkunstengroepen die binnen de sector een zekere voorbeeldrol vervullen. Van hen wordt verwacht dat ze vanuit een onderbouwde visie over hun werking kunnen aangeven waar ze als groep staan en hoe ze met hun geplande activiteiten de komende drie jaar willen evolueren en groeien. Waar willen ze bijvoorbeeld over drie jaar staan, op artistiek en/of organisatorisch vlak? Welke kwalitatieve evolutie willen ze maken? Welk verschil zullen de gevraagde middelen maken om hun plannen en ambities te verwezenlijken? En in welke mate is er in de planning aandacht en ambitie om te groeien naar een meer landelijke uitstraling binnen één of meer kunstdisciplines?

Het ontwerpdecreet mikt hierbij op amateurkunstengroepen die binnen één of meer kunstdisciplines een reputatie hebben opgebouwd die het lokale niveau overstijgt en de ambitie hebben om (binnen één of meer kunstdisciplines) meer zichtbaarheid te creëren of te genereren in Vlaanderen. De decreetgever verwacht niet zozeer dat de amateurkunstengroepen op het moment van de subsidieaanvraag een uitstraling of reputatie hebben over het brede Vlaamse grondgebied. Ze verwacht wél dat er een zekere ambitie is om daar stapsgewijs naar toe te groeien;

3° omdat samenwerking met andere amateurkunstengroepen, partners uit het deeltijds kunstonderwijs of actoren uit de professionele kunstensector aandrijvers tot talentontwikkeling kunnen zijn, moedigt de decreetgever aan om dwarsverbanden te leggen en samen met andere partners te exploreren, te experimenteren en grenzen te verleggen. De ambitie en plannen daartoe voor de komende drie jaar, zijn een beoordelingscriterium;

4° dit beoordelingscriterium toetst of de subsidieaanvraag realistisch is. Er wordt afgewogen of de amateurkunstengroep in staat is om haar ambitie voor de komende drie jaar te realiseren en of er voldoende organisatorische draagkracht voor is. Ook wordt getoetst of de financiële mogelijkheden in verhouding staan en realistisch zijn tot wat organisatorisch wordt beoogd.

Artikel 39

Dit artikel bepaalt een specifieke, bijkomende subsidievereiste voor een amateurkunstengroep om een meerjarige subsidie te krijgen. Daarnaast moet zij ook voldoen aan de in artikel 12 opgesomde algemene subsidievereisten binnen dit decreet, die van toepassing zijn op alle subsidielijnen. De amateurkunstengroepen die op basis van dit decreet een subsidie ontvangen moeten met andere woorden aan deze vier vereisten voldoen. De administratie controleert of de amateurkunstengroep aan al deze vereisten voldoet en of de subsidie wordt aangewend voor het doel waarvoor ze is verleend.

HOOFDSTUK 5

Dit hoofdstuk bevat de bepalingen voor de projectsubsidies voor internationale initiatieven.

Afdeling 1.

Deze afdeling bevat de bepalingen voor de tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief.

Artikel 40

Via de tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief wil de Vlaamse Gemeenschap amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen stimuleren om naar het buitenland te gaan om er kennis uit te wisselen, ervaring op te doen of om er artistieke praktijken te tonen op internationale fora of podia. Internationale uitwisseling kan plaatsvinden in verschillende vormen. Het kan meer concreet gaan over de deelname aan een buitenlandse wedstrijd, festival, lezing, stage, conferentie, De Vlaamse amateurkunsten worden op die manier internationaal op de kaart gezet. Ook buitenlandse initiatieven die op meerdere locaties in het buitenland plaatsvinden, komen in aanmerking voor deze subsidielijnen (bijvoorbeeld buitenlandse tournees). Conform de herijking van de Cultuurdecreten komen alle soorten kosten in aanmerking die duidelijk gelieerd zijn aan de deelname aan het buitenlandse initiatief (vervoerskosten, verblijfskosten, deelnamekosten, maaltijdkosten, enz.) en kunnen aanvragen doorlopend worden ingediend. Het gaat in principe om een beperkt subsidiebedrag. Het is de bedoeling om hierbij een eenvoudige, laagdrempelige procedure te voorzien.

Artikel 41

Artikel 9 bepaalt de drie ontvankelijkheidsvoorwaarden die voor alle subsidieaanvragen van toepassing zijn. Ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een subsidieaanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vraagt en resulteert in een ja of nee.

Dit artikel somt de bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden op waar de amateurkunstenaar of -amateurkunstengroep moet aan voldoen:

1° zowel rechtspersonen zonder winstgevend doel, natuurlijke personen als feitelijke verenigingen komen in aanmerking voor tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief. Feitelijke verenigingen kunnen de subsidieaanvraag niet als dusdanig indienen, maar doen dit via het aanduiden van een vertegenwoordiger. Die vertegenwoordiger dient de aanvraag in als natuurlijk persoon. De opening voor feitelijke verenigingen is belangrijk gezien het hoge aantal feitelijke verenigingen binnen de amateurkunstensector;

2° de aanvrager kan maximaal twee tussenkomsten ontvangen in hetzelfde werkjaar;

3° behoeft geen verdere toelichting;

4° de koepelorganisaties voor amateurkunsten komen niet in aanmerking voor de tussenkomsten aangezien internationalisering voor hen een kernopdracht is waarvoor ze een werkingssubsidie ontvangen;

5° behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 42

Dit artikel bepaalt de elementen waar de administratie zich op beroept om een subsidiebeslissing te nemen. De administratie toetst daarbij in eerste instantie of de subsidieaanvraag voldoet aan de subsidievoorwaarden die in de artikels 7 en 43 zijn bepaald. Een aanvraag die niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert in een beslissing om geen subsidie toe te kennen. Vervolgens toetst de administratie of de subsidieaanvraag voldoet aan de beoordelingscriteria die in artikel 44 staan opgesomd.

Artikel 43

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, naast de subsidievoorwaarden bepaald in artikel 7, waaraan de subsidieaanvraag moet voldoen om in aanmerking te komen voor een tussenkomst voor deelname aan een buitenlands initiatief. Subsidievoorwaarden zijn net als de ontvankelijkheidsvoorwaarden binaire voorwaarden, waarop enkel ja of nee kan worden geantwoord.

Wanneer een subsidieaanvraag niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert dit in een advies tot niet-subsidiëring:

1° behoeft geen uitleg;

2° het 'beleidsveld Cultuur' omvat de culturele bevoegdheden, die opgenomen zijn in artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie. Met andere woorden: het beleidsveld waarvoor het Departement Cultuur, Jeugd en Media bevoegd is en waarvoor verschillende subsidiereglementeringen zijn uitgewerkt;

3° behoeft geen uitleg.

Artikel 44

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria die de administratie hanteert om de subsidieaanvragen inhoudelijk te wegen.

De criteria zelf behoeven geen verdere toelichting.

Artikel 45

Dit artikel bepaalt twee specifieke, bijkomende subsidievereisten voor een amateurkunstenaar of amateurkunstengroep om een tussenkomst te krijgen voor deelname aan een buitenlands initiatief. Daarnaast moet zij ook voldoen aan de in artikel 12 opgesomde algemene subsidievereisten binnen dit decreet, die van toepassing zijn op alle subsidielijnen. De amateurkunstenaars of -groepen die op basis van dit decreet een subsidie ontvangen moeten met andere woorden aan deze vijf vereisten voldoen. De administratie controleert of de amateurkunstenaar of -groep aan al deze vereisten voldoet en of de subsidie wordt aangewend voor het doel waarvoor ze is verleend.

Artikel 46

Dit artikel bepaalt de delegatie die de Vlaamse Regering kan geven aan de administratie voor de beslissing over de tussenkomsten voor deelname aan een buitenlands initiatief. Conform de herijking van de Cultuurdecreten wordt deze subsidielijn volledig uitgevoerd (van beoordeling tot beslissing) door de administratie.

Afdeling 2.

Deze afdeling bevat de bepalingen over de subsidies voor internationale projecten.

Artikel 47

Via de subsidies voor internationale projecten beoogt de decreetgever de internationalisering van de amateurkunsten te bevorderen. Het kan zowel gaan om projecten die in het binnenland als in het buitenland plaatsvinden. Internationale projecten kunnen inhoudelijk heel breed worden opgevat en ingevuld. Projecten met een aanzienlijk publieksbereik zoals evenementen, festivals of wedstrijden komen in aanmerking maar evenzeer horen hier ook (kennis)uitwisselingspraktijken, netwerkmomenten, conferenties, stages, ... thuis. Ook grootschalige internationale projecten die een beroep doen op of in aanvraag zijn bij subsidieprogramma's van internationale instellingen, bijvoorbeeld Europese subsidieprogramma's, komen in aanmerking voor een projectsubsidie.

Artikel 48

Artikel 9 bepaalt de drie ontvankelijkheidsvoorwaarden die voor alle subsidieaanvragen van toepassing zijn. Dit artikel somt de bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden op waar de aanvragende organisatie moet aan voldoen. Ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een subsidieaanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vraagt en resulteert in een ja of nee.

Artikel 49

Dit artikel bepaalt de elementen waar de beoordelingscommissie zich moet op beroepen om een subsidieadvies te formuleren. De beoordelingscommissie toetst daarbij in eerste instantie of de subsidieaanvraag voldoet aan de subsidievoorwaarden die in de artikels 7 en 51 zijn bepaald. Een aanvraag die niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert in een advies tot niet-subsidiëring. Vervolgens toetst de beoordelingscommissie of de subsidieaanvraag voldoet aan de beoordelingscriteria die in artikel 52 staan opgesomd.

Artikel 50

Dit artikel bepaalt de rechtsgrond voor de Vlaamse Regering om een beslissing te kunnen nemen over de toekenning van subsidies voor internationale projecten.

Artikel 51

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden waaraan de subsidieaanvraag moet voldoen om, naast de subsidievoorwaarden bepaald in artikel 7, in aanmerking te komen voor een subsidie voor een internationaal project. Subsidievoorwaarden zijn net als de ontvankelijkheidsvoorwaarden binaire voorwaarden, waarop enkel ja of nee kan worden geantwoord.

Wanneer een subsidieaanvraag niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert dit in een advies tot niet-subsidiëring:

1° het moet gaan om een project dat een duidelijke meerwaarde heeft voor en zich duidelijk richt op de amateurkunstensector of amateurkunstenaars;

2° behoeft geen verdere uitleg;

3° behoeft geen verdere uitleg;

4° voor eenzelfde project kan niet meer dan één aanvraag ingediend worden binnen dit decreet. Meerdere aanvragers kunnen dus geen aanvragen indienen voor verschillende onderdelen van eenzelfde project;

5° koepelorganisaties voor amateurkunsten komen in aanmerking voor een subsidie voor een internationaal project op voorwaarde dat het project geen deel uitmaakt van de in de beheersovereenkomst omschreven internationale werking. Internationalisering is namelijk één van de kernopdrachten van de koepelorganisaties, als vermeld in artikel 18, eerste lid, 3°. Het internationale project moet een uitzonderlijk karakter hebben en duidelijk de reguliere werking van de koepelorganisatie overstijgen.

Artikel 52

Dit artikel bevat de beoordelingscriteria die de beoordelingscommissie hanteert om de subsidieaanvragen te beoordelen:

1° het project moet een internationale uitstraling hebben, bijvoorbeeld op het vlak van publieksbereik, deelnemersveld, communicatie, specialisatie in een specifieke kunstvorm, enz. en de internationale uitwisseling tussen deelnemers faciliteren;

2° behoeft geen verdere uitleg;

3° het project kan zich inhoudelijk eerder profileren op artistiek vlak (bijvoorbeeld een festival, wedstrijd, ...) maar het kan evengoed zijn dat de educatieve aspecten in het project eerder de bovenhand halen (bijvoorbeeld een lessenreeks, een stage, een conferentie, ...). Ook een combinatie is uiteraard mogelijk.

4° de aanvrager moet voor de uitwerking van het project samenwerkingsverbanden aangaan met relevante organisaties en stakeholders;

5° behoeft geen verdere uitleg;

6° behoeft geen verdere uitleg.

Artikel 53

Dit artikel bepaalt een specifieke, bijkomende subsidievereiste om een subsidie te krijgen voor een internationaal project. Daarnaast moet de aanvrager ook voldoen aan de in artikel 12 opgesomde algemene subsidievereisten binnen dit decreet, die van toepassing zijn op alle subsidielijnen. De aanvragers die op basis van dit decreet een subsidie ontvangen moeten met andere woorden aan deze vier vereisten voldoen. De administratie controleert of de subsidieontvanger aan al deze vereisten voldoet en of de subsidie wordt aangewend voor het doel waarvoor ze is verleend.

Afdeling 3.

Deze afdeling bevat de bepalingen over de tussenkomsten voor internationale ambassadeurs Amateurkunsten.

Onderafdeling 1.

Deze onderafdeling bevat de bepalingen over de erkenning van internationale ambassadeurs Amateurkunsten.

Artikel 54

Via de erkenning van internationale ambassadeurs Amateurkunsten beoogt de decreetgever de uitstraling en promotie van de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland te vergroten. Gevorderde amateurkunstenaars en amateurkunstengroepen die al minstens vijf jaar onafgebroken op een hoog kwalitatief niveau kunst beoefenen in de vrije tijd en die bereid zijn om de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland te vertegenwoordigen op internationale podia en fora, kunnen voor een periode van drie jaar de titel krijgen van internationale ambassadeur Amateurkunsten. De decreetgever beoogt hiermee te kunnen inspelen op internationale opportuniteiten voor de Vlaamse amateurkunsten via een eerder beperkt aantal erkenningen.

Artikel 55

Artikel 9 bepaalt de drie ontvankelijkheidsvoorwaarden die voor alle subsidieaanvragen van toepassing zijn. Ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een subsidieaanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vraagt en resulteert in een ja of nee. Dit artikel somt de bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden op waaraan een amateurkunstenaar of amateurkunstengroep moet voldoen:

1° behoeft geen verdere uitleg;

2° behoeft geen verdere uitleg;

3° de erkenning mikt op amateurkunstenaars- of groepen met een hoog artistiek niveau en een zekere reputatie. Om erkend te kunnen worden, wordt ook verwacht dat de amateurkunstenaars of -groepen al enige internationale ervaring hebben opgedaan. De decreetgever richt zich met andere woorden op gevorderde amateurkunstenaars met voldoende ervaring, professionaliteit en standvastigheid. Vanuit dat oogpunt komt een feitelijke vereniging niet in aanmerking.

Artikel 56

Dit artikel bepaalt aan welke voorwaarden een amateurkunstenaar of amateurkunstengroep moet voldoen om erkend te kunnen worden als internationale ambassadeur Amateurkunsten en dus die titel voor drie jaar te kunnen (uit)dragen:

1° vanuit het principe dat de titel van internationale ambassadeur Amateurkunsten slechts aan een beperkt aantal excellerende kunstbeoefenaars kan worden uitgereikt en verwacht wordt dat ze die titel ook gedurende drie jaar uitdragen op een aantal internationale fora of podia, richt een erkenning zich op gevorderde kunstbeoefenaars met veel ervaring, ambitie, artistieke kwaliteit en maturiteit. Daarom wordt als erkenningsvoorwaarde gesteld dat de kunstbeoefenaar(s) al minstens vijf jaar onafgebroken actief artistiek aan de slag zijn;

2° deze erkenningsvoorwaarde houdt in dat een kandidaat internationale ambassadeur Amateurkunsten al minstens één keer een internationale ervaring had als amateurkunstenaar of als -groep. De decreetgever wil ervaren en mature kunstbeoefenaars erkennen tot internationale ambassadeurs Amateurkunsten. Reeds opgedane ervaring in het buitenland versterkt de decreetgever in de overtuiging om een amateurkunstenaar of -groep die titel toe te kennen;

3° deze erkenningsvoorwaarde vraagt de bereidheid en het engagement van kunstbeoefenaars om, indien ze erkend zouden worden, daadwerkelijk de titel 'internationaal ambassadeur Amateurkunsten' uit te dragen door de komende drie jaar effectief zichtbaar te zijn op internationale podia of fora. De erkenning mag zich met andere woorden niet beperken tot het dragen van de titel;

4° deze erkenningsvoorwaarde vraagt van de kandidaat 'internationale ambassadeur Amateurkunsten' om een potentieel beeld te schetsen over de invulling van het ambassadeurschap voor de komende drie jaar. Er wordt gevraagd om met betrekking tot de driejarige periode waarin de titel zou worden gedragen, een mogelijke, doch haalbare en realistische planning in te dienen waarin bijvoorbeeld data, locaties, podia of fora van de internationale vertegenwoordiging in het buitenland staan vermeld.

Artikel 57

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria die de administratie hanteert om een aanvraag tot erkenning inhoudelijk te wegen.

1° de titel van 'internationale ambassadeur Amateurkunsten' kan gedragen worden door amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen die binnen hun kunstdiscipline een zekere bekendheid genieten, zichtbaar aanwezig zijn en herkend worden in de sector;

2° de titel van 'internationale ambassadeur Amateurkunsten' kan gedragen worden door amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen met een zichtbaar opvallend hoge artistieke kwaliteit binnen hun kunstdiscipline. Het gaat om kunstbeoefenaars die in het algemeen hoog aangeschreven staan in de sector.

Artikel 58

Dit artikel bepaalt de elementen waar de administratie zich moet op beroepen om een advies tot erkenning te formuleren. De administratie toetst daarbij in eerste instantie of de aanvrager voldoet aan de erkenningsvoorwaarden die in artikel 56 zijn bepaald. Een aanvraag die niet voldoet aan één of meerdere erkenningsvoorwaarden resulteert in een advies tot niet-erkenning als internationale ambassadeur Amateurkunsten. De administratie toetst eveneens of de aanvrager voldoet aan de beoordelingscriteria die in artikel 57 staan opgesomd. Gezien de lat toch vrij hoog ligt om erkend te kunnen worden, gaat dit instrument uit van een beperkt aantal potentiële aanvragen. Aangezien in principe ook doorlopend een aanvraag tot erkenning kan worden ingediend, ligt de beoordeling in handen van de administratie die zich ad hoc kan laten bijstaan door experts.

Artikel 59

Dit artikel bepaalt de rechtsgrond voor de Vlaamse Regering om internationale ambassadeurs Amateurkunsten te kunnen erkennen.

Artikel 60

Behoeft geen verdere uitleg.

Artikel 61

Behoeft geen verdere uitleg.

Onderafdeling 2.

Deze onderafdeling bevat de bepalingen over de tussenkomsten voor vertegenwoordiging in het buitenland aan internationale ambassadeurs Amateurkunsten.

Artikel 62

Een amateurkunstenaar of -groep die erkend is als internationale ambassadeur Amateurkunsten, kan die titel sowieso gedurende drie jaar dragen. Om de Vlaamse amateurkunsten in het buitenland meer te promoten en zichtbaarheid te geven,

beoogt de decreetgever uiteraard dat de internationale ambassadeur Amateurkunsten zich op buitenlandse podia en fora laat zien en er interessante internationale uitwisselingen kunnen plaatsvinden.

Om dit financieel mogelijk te maken, kunnen de kosten voor de deelname aan buitenlandse initiatieven waarop de ambassadeurs de Vlaamse amateurkunsten vertegenwoordigen, worden vergoed.

Dit artikel geeft de Vlaamse Regering de rechtsgrond om de nadere regels te bepalen om tussenkomsten toe te kennen.

Artikel 63

Artikel 9 bepaalt de drie ontvankelijkheidsvoorwaarden die voor alle subsidieaanvragen van toepassing zijn. Ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een subsidieaanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vraagt en resulteert in een ja of nee.

Dit artikel bepaalt als bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarde dat de aanvrager voor tussenkomsten voor vertegenwoordiging in het buitenland, over de titel van internationaal ambassadeur Amateurkunsten moet beschikken.

Artikel 64

Dit artikel bepaalt de elementen waar de administratie zich moet op beroepen om een subsidieadvies te formuleren. De administratie toetst daarbij in eerste instantie of de subsidieaanvraag voldoet aan de subsidievoorwaarden die in de artikels 7 en 65 zijn bepaald. Een aanvraag die niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert in een advies tot niet-subsidiëring. Vervolgens toetst de administratie of de subsidieaanvraag voldoet aan de beoordelingscriteria die in artikel 66 staan opgesomd.

Artikel 65

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden waaraan de subsidieaanvraag, naast de subsidievoorwaarden bepaald in artikel 7, moet voldoen om in aanmerking te komen voor tussenkomsten voor vertegenwoordiging in het buitenland van een internationale ambassadeur Amateurkunsten. Subsidievoorwaarden zijn net als de ontvankelijkheidsvoorwaarden binaire voorwaarden, waarop enkel ja of nee kan worden geantwoord. Wanneer een subsidieaanvraag niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert dit in een advies tot niet-subsidiëring.

1° om vergoed te kunnen worden voor de kosten die de internationale ambassadeur Amateurkunsten maakt voor vertegenwoordiging in het buitenland, moet een jaarprogramma worden ingediend waarin de internationale ambities worden toegelicht. Concreet zal minimaal gevraagd worden naar de geplande locaties, data en inhoudelijke programma's op de buitenlandse podia of fora en het daaraan verbonden prijskaartje;

2° enkel vertegenwoordiging in het buitenland komt in aanmerking voor een tussenkomst.

Artikel 66

Dit artikel bevat de beoordelingscriteria die de administratie hanteert om de subsidieaanvragen voor een tussenkomst voor vertegenwoordiging in het buitenland te beoordelen:

- 1° hoeft geen verdere uitleg;
- 2° hoeft geen verdere uitleg;
- 3° hoeft geen verdere uitleg;
- 4° hoeft geen verdere uitleg;

5° bij de beoordeling van het jaarprogramma wordt nagegaan of de locaties in een of meerdere van de door de Vlaamse Gemeenschap prioritaire landen of regio's gesitueerd zijn. De minister kan dat mee in overweging nemen in zijn of haar beslissing.

Artikel 67

Dit artikel bepaalt een specifieke, bijkomende subsidievereiste voor een internationale ambassadeur Amateurkunsten om een tussenkomst te krijgen voor vertegenwoordiging in het buitenland. Daarnaast moet een internationale ambassadeur Amateurkunsten ook voldoen aan de in artikel 12 opgesomde algemene subsidievereisten binnen dit decreet, die van toepassing zijn op alle subsidielijnen. De internationale ambassadeur Amateurkunsten die op basis van dit decreet een subsidie ontvangen moeten met andere woorden aan deze vier vereisten voldoen. De administratie controleert of de internationale ambassadeur Amateurkunsten aan al deze vereisten voldoet en of de subsidie wordt aangewend voor het doel waarvoor ze is verleend.

Artikel 68

Dit artikel geeft de rechtsgrond aan de Vlaamse Regering om een beslissing te nemen over de toekenning van subsidies.

HOOFDSTUK 6

Dit hoofdstuk bevat de bepalingen over de gegevensverwerking.

Artikel 69

Dit artikel vormt de rechtsgrond waarop de administratie, en andere betrokken organisaties, zich kunnen baseren bij het verwerken van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van dit ontwerp van decreet. De administratie wordt aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke. Voor zover de koepelorganisaties voor amateurkunsten, amateurkunstengroepen, amateurkunstenaars en organisaties zonder winstgevend doel, persoonsgegevens moeten verwerken om te voldoen aan de voorwaarden van dit ontwerp van decreet, en de uitvoering van de aan hen opgedragen taken, worden zij ook aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke.

De verwerkingen die plaatshebben in het kader van dit decreet zijn daarbij noodzakelijk voor de verwezenlijking van taken van algemeen belang, en gesteund op artikel 6,1., e), van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Voor wat betreft de administratie gaat het over een taak die haar toegewezen is in artikel 3, 6° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 tot operationalisering van het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media (in het kader van het beleid inzake sociaal-cultureel werk), en anderzijds de taken die haar expliciet worden opgedragen middels voorliggend ontwerp van decreet (in het bijzonder artikel 4). Voor wat betreft de amateurkunstenorganisaties, vermeld in artikel 69, §3, worden de taken van algemeen belang aan hen opgedragen middels het voorliggend ontwerp van decreet, en toegelicht in de memorie van toelichting. Het gaat in het bijzonder om de artikels vermeld in hoofdstukken 3 tot en met 5. In beide gevallen gaat het om taken van algemeen belang die kaderen in het amateurkunstenbeleid en het sociaal-cultureel werk.

In dit artikel wordt ook uiteengezet welke categorieën van persoonsgegevens verwerkt worden, en op welke betrokkenen deze gegevens betrekking kunnen

hebben. Geslacht en leeftijd worden opgevraagd onder meer in het kader van het nagaan van een evenwichtige tewerkstelling in de sector, een evenwichtige samenstelling van de pool van experts, voorbereiden en opvolgen van de beleidsuitvoering. Bij het nagaan of een kandidaat-expert geen onverenigbare mandaten en/of functies uitoefent zoals bepaald in artikel 16, volstaat het met het oog op dataminimalisatie en doelbinding om enkel na te gaan of een kandidaat-expert een dergelijk mandaat en/of functie opneemt, niet welk mandaat en/of functie. Er wordt niet nagegaan voor welke parlementaire fractie of kabinet of voor welke partij een mandaat wordt opgenomen.

Conform de algemene verordening gegevensbescherming mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk. Voor wat betreft bestuursdocumenten van de Vlaamse overheid wordt in het algemeen reeds aan deze voorwaarde uitvoering gegeven door afdeling 5. Beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet bepaalt daarbij dat voor elke categorie van bestuursdocumenten beheersregels worden opgesteld die o.m. een bewaartermijn en een definitieve bestemming (vernietiging ofwel een permanente bewaring) bevatten. Artikel III.82, §2, bepaalt dat de categorieën van bestuursdocumenten en de selectieregels in het centrale register van de Vlaamse overheid (het serieregister dat online beschikbaar is) worden gepubliceerd. Het is naar deze regels waarnaar in dit artikel verwezen wordt. In aanvulling op dit systeem van beheers- en selectieregels wordt bepaald dat de aanvankelijke maximale bewaartermijn 10 jaar niet kan overschrijden.

Deze bewaartermijn is gebaseerd op art. 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019. Artikel 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën is op zijn beurt gebaseerd op de verjaringstermijn van het Burgerlijk Wetboek, die 10 jaar bedraagt (art. 2262bis). Gelet op deze algemene verjaringstermijn van 10 jaar voor persoonlijke rechtsvorderingen is een bewaartermijn van 10 jaar verantwoord, gelet op de mogelijke geschillen die kunnen voortvloeien uit de subsidiëring en het toezicht daarop.

Gezien het doorslaggevende belang van de nagestreefde doeleinden, is het in het licht van het evenredigheidsbeginsel en de vereiste bescherming van de persoonsgegevens gerechtvaardigd om te voorzien in algemene bekendmaking van de relevante informatie, aangezien dit niet verder gaat dan wat in een democratische samenleving en ter voorkoming van onregelmatigheden noodzakelijk is. Het is daarom dat conform paragraaf 9 bepaalde persoonsgegevens bekendgemaakt kunnen worden.

HOOFDSTUK 7

Dit hoofdstuk bevat de slotbepalingen.

Artikel 70

Behoeft geen verdere uitleg.

Artikel 71

Aangezien de huidige beleidsperiode van de koepelorganisaties voor amateurkunsten loopt van 2022 tot en met 2026, kunnen de werkingssubsidies voor de koepelorganisaties op basis van dit decreet voor een eerste maal worden toegekend voor de beleidsperiode 2027-2031.

Paragraaf 2 van dit artikel bepaalt dat de beoordelingscommissie bij de beoordeling van de subsidieaanvraag voor de beleidsperiode 2027-2031, naast de elementen zoals bepaald in artikel 21 van dit decreet (het beleidsplan, een gesprek met de organisatie, de beoordelingscriteria), ook rekening houdt met de evaluatie van de

werking als vermeld in artikel 12/2 van het decreet van 2000. Om een continue opvolging van de werking van de koepelorganisaties te garanderen, zal de administratie ook gedurende de beleidsperiode 2022-2026 op bezoek ter plaatse gaan bij de organisaties om de werking te evalueren. Die evaluatie wordt mee in rekening gebracht bij de beoordeling van de subsidieaanvraag 2027-2031. Van de koepelorganisaties wordt verwacht dat ze bij de uitwerking van haar beleid voor de periode 2027-2031 rekening houdt met de eventuele aandachtspunten of suggesties zoals geformuleerd tijdens de evaluatie.

Artikel 72

Dit artikel bepaalt dat de organisaties voor amateurkunsten die op basis van het decreet van 2000 een werkingssubsidie krijgen voor de beleidsperiode 2022-2026, deze werkingssubsidie behouden op voorwaarde dat ze blijven voldoen aan alle voorwaarden binnen het decreet van 2000. Het gaat meer concreet om de jaarlijkse verantwoordingsplicht, het blijven voldoen aan de erkenningsvoorwaarden, het bezoek ter plaatse van administratie en experts om de werking te evalueren, enz.

Paragraaf 2 regelt de uitvoering van kernopdracht 6° in de overgangperiode 2024-2026. De decreetgever beoogt dat de koepelorganisaties reeds na de inwerkingtreding van dit decreet van start kunnen gaan met het bieden van financiële impulsen aan amateurkunstenaars en -groepen voor talentontwikkeling. Gezien de huidige beleidsperiode (en dus de beleidsplannen) nog loopt tot en met 2026, wordt voor de periode 2024-2026 met elke koepelorganisatie een beheersovereenkomst afgesloten waarin afspraken worden gemaakt over de invulling van kernopdracht 6° in de jaren 2024, 2025, 2026 en de daaraan verbonden middelen. Op die manier wordt de beleidslijn talentontwikkeling gecontinueerd (het subsidiereglement Talentontwikkeling loopt maar tot en met 2023) en krijgen de amateurkunstenaars blijvende financiële impulsen om te groeien.

Paragraaf 3 behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 73

Behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 74

Behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 75

Dit artikel bepaalt dat het ontwerp van decreet in werking treedt op 1 januari 2025, met uitzondering van artikel 15 tot en met 17, artikel 26 en artikel 72, die in werking treden op de tiende dag na de publicatie van dit ontwerpdecreet in het Belgisch Staatsblad. Artikelen 15 tot en met 17 bevatten de bepalingen omtrent de pool van experts. Het is belangrijk dat deze artikels al in werking treden zodat al gestart kan worden met de samenstelling van de pool. Artikel 26 bevat de bepalingen waaraan de koepelorganisaties voor amateurkunsten moeten voldoen om de geormerkte middelen te krijgen voor de uitvoering van de zesde kernopdracht en de voorwaarden waaraan amateurkunstenaars of amateurkunstengroepen moeten voldoen om aanspraak te kunnen maken op de impulssubsidies voortvloeiend uit de zesde kernopdracht. Omdat de uitvoering van die kernopdracht al van start gaat in 2024, zoals bepaald in artikel 72, is het ook noodzakelijk dat artikel 26 vroeger in werking treedt. Artikel 72 bevat de overgangsbepalingen voor de huidige organisaties van amateurkunsten.

Dit betekent dat de volgende subsidies nog kunnen worden aangevraagd en toegekend tot eind 2024 volgens de regels van het decreet betreffende de amateurkunsten van 22 december 2000:

- de subsidies voor projecten die betrekking hebben op een kunstdiscipline of deeldisciplines ervan die niet gesubsidieerd worden binnen het decreet van 2000, als vermeld in artikel 15 van het decreet van 2000;
- de internationale reistoelagen voor deelname aan een buitenlands project, als vermeld in artikel 16 van het besluit houdende de uitvoering van het Amateurkunstendecreet van 7 september 2007;
- de internationale culturele projecten in Vlaanderen, als vermeld in artikel 12 van het besluit van 7 september 2007;
- de cofinanciering van internationale projecten, als vermeld in artikel 16/4 van het besluit van 7 september 2007.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON